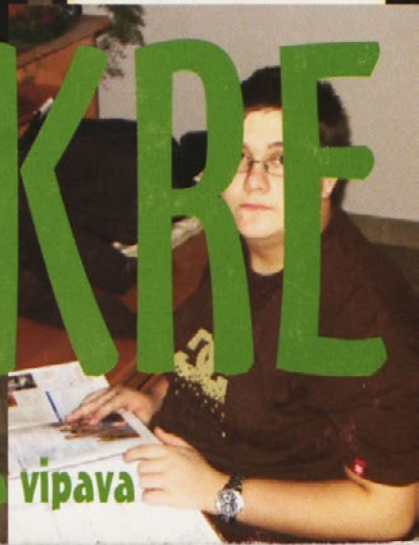

številka 2
letnik 37
marec 2005

izdaja: škofijska gimnazija vipava

ISKRE

37.014.77

ISKRE

Iskre

inv.št:K /

SOŠKO GLASILO

17221

~~SOŠKO GLASILO~~

Kazalo

Uvodnik 4

"Road trip" ali Iter fecimus 5

Božiček, Dedek Mraz in Miklavž 5

Anketa o Miklavžu 6

Znova v vzdušju Ljubljanske opere 7

Kralj Ojdip 8

Gorje pametnemu 8

Duhovni vikend – 2. b 10

Ekskurzija v Pariz 11

Maja Mozetič odletela daleč ... 12

Valentinovo – 14.02. 14

Adventnica nekoliko drugače 15

Miklavževanje 2004 15

Miklavževanje 16

Tista naša delovna sobota 17

2. šolski ples 18

Dve dijakini – dve mnenji ob proslavi,
namenjeni slovenskemu kulturnemu
prazniku 19

Dobra dela 20

Brali smo 21

Di(v)jak: Lea Pulec 22

Dijaški dom 25

Kristus kralj 2004 – 10. obletnica

dijaškega doma ŠGV 25

Bogoslovci na obisku 28

Šport 29

Nogomet 29

»Zdrav duh v zdravem telesu« 30

Ko se dijaki razpišejo 31

Edvard Kocbek: ČRNA ORHIDEJA 31

Svinje rijejo po smetišču 32

(Demokritos) 32

Edvard Kocbek: ČRNA ORHIDEJA 34

Pekel so ljudje okoli mene (Jean Paul
Sartre: Zaprta vrata) 35

Pekel so ljudje okoli nas 36

Moj prijatelj je drugačen. Pa je res?
38

Moj prijatelj je drugačen 40

Mostovi Madisona (Robert James
Waller) 43Po očetovem odhodu so hčere ostale
same 46

Jakob Bergant – BERK 48

Razmišljanje ob Leopardijevi pesmi

Sam sebi 50

Tek za vozom (interpretativni esej)
52Kurent hodi po Sloveniji leta 2004
54Kurent hodi po Sloveniji leta 2004
55

Ljubezen v Svetem pismu 56

Razmišljanje o ljubezni v Svetem
pismu 58»Imejte se radi, nikar se ne žrite!«
59

Kršenje avtorskih pravic 60

Zakonitosti sporazumevanja med
ljudmi 63

Haiku 65

Jaz – napačna? 66

Ti 67

Pesem in jaz, jaz in pesem 67

Poetov boj 68

Ali jih poznate 69

Bojana Kompara 69

Erik Simonič 70

Suzana Kugonič 70

Horoskop 71

Opravičila 75

Kolofon 75

Lepo pozdravljeni!

Pred vami so nove Iskre. Od prejšnjih je minilo kar nekaj časa, tako da so te kar precej obsežne. V njih najdete dogodke vse od Miklavža pa do valentinovega. Torej še nekaj o lanskem letu. Ste zadovoljni z novim? Ste že uresničili katerega od zastavljenih ciljev? V Iskrah lahko preberete, kaj so si nekateri izmed vas zaželeli ob koncu prejšnjega leta, pa vse o dogodkih na šoli, o obisku bogoslovcev v DD, spet se vam predstavljajo profesorji in zopet je tu horoskop. Preberite tudi literarne strani, ne bo vam žal.

Znova bi k sodelovanju rade povabile stare in nove sodelavce. Več kot nas bo, bolj bodo Iskre naš časopis. Imate svoje predloge, mnenja, zamisli, kaj bi se še dalo uvesti, spremeniti, dodati? Oglasite se pri urednicah ali pa ob četrtkih

po sedmi šolski uri v računalniški učilnici ali v šolskem radiu. Tudi vaše pesnitve, ki so verjetno prava mala umetniška dela, si ne zaslužijo ležati v vaših predalih. Verjetno vas je veliko takih, ki radi ustvarjate, pa tega nikoli nihče ne vidi. Objavite to v Iskrah, povsem anonimno. Naj približajoča se nam pomlad vzbudi v vas umetniški navdih.

Uživajte še naprej, tudi ob branju Isker.

Pozdrav od urednic: Lee, Maje in Andreje

Božiček, Dedek Mraz in Miklavž

V nedeljo, 6. decembra zvečer, je tudi pred našimi vrati čakal kup daril. Ne, ni bil kup, bila je prava gora. In ravno tako je bilo pri sosedovih in še dve hiši naprej, pa tudi pri hiši na koncu ulice. Obdaroval nas je Miklavž. Saj veste, tisti z rdečo obleko, sivo kučmo in zavito palico. Ne? Kako ne?

Začel se je veseli december. Končno lahko iz predala potegnemo tiste lepe rokavičke in šale, mama iz trgovine končno prinese prvi »paneton«, začnejo se serijski obiski po trgovinah, pričakovanje Miklavža, božiča, novega leta ...

Verjamem pa, da ves ta praznični december ne poteka tako pravljичno kot izgleda. Prvi stresi in nakupovalna mrzlica se začnejo že nekaj dni pred večerom na 5. december. Miklavž gre. Ampak današnji, moderni Miklavž ne nosi samo jabolk, orehov in šib kot v starih časih. Ne, stari mož se je moral kar lepo modernizirati, če je hotel konkurirati še dvema dedoma, ki nosita darila. Hmm, le kdo je izumil to konkurenco med tremi debelimi možmi? Kakorkoli že, kljub mnogim prepovedim so se do danes ohranili vsi trije: sv. Miklavž, Dedek Mraz in Božiček.

Miklavž oziroma Nikolaj je bil resnična osebnost v 3. in 4. stoletju po Kr., živel pa je nekje v

Turčiji. Že v mladih letih je izgubil starše, bogate dediščine pa fantič ni porabil zase, pač pa jo je razdelil med reveže in odšel v samostan. Nekega dne se je odpravil na romarsko pot v Sveto deželo, prekoračil vhod cerkve v Miri in tako nevede postal škof tistega kraja. Tamkajšnje cerkvene oblasti se namreč niso mogle zmeniti za najprimernejšega škofa in so se odločile, da bo škof postal tisti duhovnik, ki prvi vstopi v cerkev. In to je bil ravno Nikolaj. Zaradi verske nestrpnosti je bil tudi zaprt v ječi in je zaradi tega pozneje, ko

je krščanstvo spet postalo uradna religija, dobil častni naziv »spoznavalec«.

Torej sv. Miklavž je živel ali pa še živi. Vendar se je njegova popularnost začela zmanjševati od reformacije v 16. stoletju dalje. Uvajati se je začel

Božiček (ameriški Santa Claus), ki pa se je razvil, ne boste verjeli, iz sv. Miklavža oziroma Saint Nicholasa (skrajšano Santa Claus, kakor je ime ameriškemu multi-medijskemu obdarovalcu). ZDA kot države z malo tradicije so namreč prevzele navade in običaje krščanskega Miklavža, vendar so ga kot naprednejše in zelo svobodnjaške države malce preoblikovale. Rodil se je liberalnejši Božiček, ki ni imel palice ter spremstva angelčkov in hudičkov, za

obdarovanje pa ni zahteval molitvic in recitiranja pesmic. Komaj na koncu 19. stoletja je debelušen in belolas mož dobil rdečo obleko, po letu 1930, ko ga je posvojila Coca Cola, pa je Božičkova popularnost obšla ves svet.

V Sloveniji pred letom 1945 nismo poznali niti Božička niti Dedka Mraza. Vendar je drugi po tem letu močno zasenčil Miklavža, po uradni prepovedi krščanskih praznikov (1952) pa je kratko potegnil tudi Božiček. Dedek Mraz je k nam prišel iz Rusije, vendar smo ga Slovenci zelo poslovenili, čeprav še vedno nosi nekakšen grenak priokus na tiste stare, komunistične čase. Njegovo monotono belo odpravo je popestrila slovenska polhovka (kučma), oblačiti se je začel v ovčji kožuh, ki je ob robovih okrašen s slovenskimi ljudskimi ornamentami (npr. gorenjskimi

nageljni), na hrbtu ima velik koš, v katerem prinaša darila.

In tako pri nas praznujemo vse, Miklavža, dedka Mraza, in Božička, včasih pa se vmes pritakne še Befana, čarovnica, ki z vrečo oglja in premoga straši po sosednji Italiji (ha, feministke!).

Konec koncev veseli december ne bi bil veseli, če nas ne bi razveseljevala darila in majčkene pozornosti, ki nam jih prinašajo vsi zimski obdarovalci. Vseeno pa se malce izgublja rdeča nit vse teh obdarovanj. Nekako je postalo bolj pomembno, koliko in kaj smo dobili ter koliko denarja smo zapravili. Miklavž, Dedek in Božiček morajo še naprej živeti, vendar naj še naprej ostanejo na svojih razmajanih saneh, ki jih vlečejo jelenčki, letala vsekakor res niso potrebna.

Maja

Anketa o Miklavžu

Kaj si želiš za Miklavža in v čem se nameravaš spremeniti v novem letu?

MAJA: Za Miklavža si želim, da bi preživela še veliko lepih trenutkov s prijateljico, v novem letu pa bom poskusila biti bolj »pridna«.

MARŠA: Želim si, da bi se s fantom še naprej razumela, kot se sedaj, v prihajajočem letu pa bom poskusila biti bolj marljiva.

MATEVŽ: Upam, da bom dobil nov računalnik, na sebi pa ne nameram nič spremeniti.

LUCIJA: Od Miklavža pričakujem kaj sladkega, v novem letu pa bom začela trenirati karate.

ANDREJA: Rade volje bi se posladkala s sladkarijami sv. Miklavža, saj so te še posebej sladke. Za prihajajoče leto pa sem se odločila,

da si bom utrdila disciplino.

SANDI: Za Miklavža si želim nov motor, v novem letu pa bom uganjal manj norčij v domu.

PETRA: Želim si nov avto – Peugeot 206, na sebi pa nimam namena prav nič spremeniti.

RAFKO: Upam da bo sv. Miklavž prinesel veliko razumevanja med nas. V novem letu pa si bom spremenil frizuro.

URBAN: Od Miklavža si želim dobiti veliko sladkarij in ostalih priboljškov, spremenil pa bom

učne navade.

BORUT: Želim si, da bi mi Miklavž pomagal do dobre ocene, zato pa se bom v novem letu več učil.

LAN: Za Miklavža si želim pogovora s starši, spremenil pa se bom tako, da se bom trudil delati, kar je prav, vzel pa si bom tudi več časa za molitev.

MATEJ: Upam, da mi bo Miklavž prinesel mp3 player. V novem letu bom poskusil biti bolj priden.

Komentar: Ali vas kaj moti pri teh željah?

Znova v vzdušju Ljubljanske opere

Na sporedu kulturnih dogodkov ŠGV se je konec decembra (15. 12. 2004) znašla tudi Verdijeva opera Nabucco. Znova smo se lahko prepričali o imenitnosti in nedvomni kakovosti njegovih del. Prvovrstna igralska ekipa je s svojimi glasovi prodrla v najbolj skrite, celo neodkrita delčke vsakega gledalca oziroma poslušalca ter nas tako potegnili v kruto usodo glavnega junaka. Seveda ne gre mimo vrhunskega orkestra, ki je pričaral pravo vzdušje ter pripomogel k vznemirjenosti publike ter veliko prispeval k nenehnemu

stopnjevanju napetosti zgodbe. Bistvo opere je seveda glasba, ki je tudi mene najbolj očarala. Sprašujem se, kako je Verdiju uspelo ustvariti tako umetnino, ki še vedno »zažge«. Verjamem pa, da v prihodnosti ne bo nič drugače.

Andreja Gregorič, 3. b

Kralj Ojdip

V torek, 30. 11., je bila v ljubljanski Drami zaključna predstava Kralj Ojdip, ki smo si jo ogledali tudi mi, dijaki ŠGV.

Izvedba Sofoklejeve tragedije iz Tebanskega cikla nas je prijetno presenetila. Nihče namreč ni pričakoval tako moderne izvedbe in odlične igralske zasedbe.

Kralj Ojdipa je igral odličen Jernej Šugman, ki nam je res izjemno predstavil lik tega vladarja. Ojdipovemu stricu/svaku pa je glas in stas posodil Janez Škof, ki nas je očaral s svojim stilom.

Način izvedbe je temeljil na mešanici klasike in, kot že rečeno, modernosti. Ojdip je bil tako oblečen v temno moško obleko, Kreon pa je izvajal smeh, ko se ja na odru pojavil v živo zelenem in rdečem plašču, ki sta izstopala iz mračnega ozadja. Tudi Jokasta, Ojdipova žena in mati ni bila odeta v klasično grško obleko, ampak tesno prilegajoč se bel kostim, ki je izvalil 'radostne vzklike' iz – predvsem – moške množice.

Najbolj pa nas je presenetil zbor tebanskih starešin, ki je bil nekaj čisto posebnega. V temnih modernih oblačilih in s črnimi plašči ter z 'odštekanimi' pričeskami so bili člani tega zbora prava paša za oči. In namesto da bi »klasično modrovali«, so »repali« in peli, kar je naredilo predstavo še bolj zanimivo.

Predstava nam je bila vsem všeč, predvsem zaradi moderne priredbe, kar jo je naredilo privlačno za nas, mlade. Uživali smo vsi, mislim pa, da se je se je s tako moderno priredbo izgubila potrebna tragičnost. Nekako nisem niti zaslutila, da bi gledalci čutili in trpeli z junaki, kar naj bi bila ena izmed »vlog« tragedije. Ta moderna tragedija je celo prevečkrat izvajala smeh.

Naj zaključim z mislijo, da so bili, ne glede na vse pomisleke, igralci zares dobri in so si zaslužili bučen aplavz, ki so ga tudi dobili.

Anja in Tanja Bolko, 1.a

Gorje pametnemu

V ponedeljek, 18. oktobra, smo si dijaki ŠGV v Mestnem gledališču ljubljanskem ogledali uprizoritev dramskega dela Rusa Gribojedova, Gorje pametnemu, eno od petih gledaliških predstav, ki jih vsako

leto organizira naša šola. Komedija s tragičnim koncem ni preveč spominjala na klasike te vrste. Vsi smo namreč pričakovali smrt glavnega junaka, ki naj bi predstavljala zaključno tragiko.

Skladna igra dokaj številčne ekipe je pričarala pravo vzdušje konca 19. stoletja. Opaziti je bilo vzvišeno držo visoke družbe. V vlogi dvorne gospodične smo uzrli razvajeno, predvsem pa slepo zaljubljeno mladenko, ki je v svoji naivnosti podlegla čarom dvornega pisarja. Ta ji je le na videz vračal ljubezen, saj se je za njenim hrbtom perverzno spravljal nad dvorno služabnico.

Zgodba pa se še dodatno zaplete, ko v dvorno ljubimkanje vstopi glavni junak Čacki, s katerim je imela pred leti razmerje mlada gospodična. Nenadni pojav izobraženega šarmantneža vse zelo preseneti, predvsem pa mladenko, ki v njegovem avtoritativnem obnašanju in suverenem nastopu ne najde sebi sorodne duše. To dejstvo mladeniča precej potre, a ga globoka ljubezen do nje prisili, da vztraja.

Na dvorih pa ne gre brez volje gospoda, ki hčeri pripelje odlikovanega in premožnega snubca. Dekle se do njega lepo vede zgolj zaradi očetove volje, iz njegovega obnašanja do nje pa tudi ni razbrati prevelike vneme. Vse te spletke, ki odstirajo gnus dvornega gospostva, Čackega prisilijo v globoko razmišljanje in še bolj vnet boj za gospodično. Njegove modre misli privrejo na dan na dvorni zabavi, kjer se zbere vsa plemiška smetana. Zaradi njegovega izpada razširijo govorice o njegovi blaznosti. V njihovih očeh postane

nor. Ta poteza pa izpade vse prej kot vzvišena.

Mladenka še isto noč svojega ljubimca zaloti pri predrznem obnašanju do dvorne služabnice in spozna svojo naivnost. V njeni neodločnosti je videti, da se ne strinja povsem z govoricami. Zgleda, kot bi mu hotela pomagati, a se boji odziva očeta in ostalih.

Vprašamo se o komičnosti igre. Slednjo ustvarjajo karakteristike stranskih likov, zlasti pa revnega služabnika, ki bolj kot z besedami ustvarja komično vzdušje s svojimi kretnjami in položaji.

Kaj pa tragični konec? Mislim, da tak ni bil le konec, pač pa se je neke vrste tragičnost posredno izpostavljala skozi celo gledališko igro in napovedovala konec prav takega značaja. Nastop glavnih oseb je ves čas uvajal nekomične in resne situacije, ki so se z odhodom junaka Čackega s prizorišča spreobrnile v tragičen konec. Spoznal je namreč, da je v taki družbi zares gorje pametnemu.

Predstavo je sklenil bučen aplavz, ki je nastopajoče ponovno privedel na oder. Očitno smo bili zares dobra publika, saj so nas, verjeli ali ne, z aplavzom nagradili tudi sami gledališniki.

Andreja Gregorič, 3.b

Duhovni vikend – 2. b

To so tisti dnevi, ko šolo izklopimo, na domače naloge pozabimo in pokukamo v svoje srce. Priložnost imamo, da odkrijemo nekatere naše želje, mišljenja in izrazimo svoja občutja.

Razred se v tem času še bolj poveže in postane še bolj neločljiv. V tem času marsikdo koga bolje spozna tudi v luči prijatelja, ne pa le kot sošolca od katerega lahko

prepisuje domače naloge. Prav od vsakega razreda je odvisno, kakšen duhovni vikend bo preživel. Ali jim bo ostal v spominu še po desetih letih ali pa si bodo že prvi dan želeli vrnitve domov.

2.b smo letos smo v prvih jesenskih dneh obiskali Otalež z gospodom Stankom. Z njim smo spoznavali Mojzesa.

Naši vtisi pa ...

Dej Matevž ne se tolko dret ... sej te usi slišmo!!!

»Ma jst ga mam od vedno rada!!!«

A ni premalo prostora za 28 ljudi?

Marša, maš štiri ali dve leti?

Naš Stanko na njegovem stolčku

Ma jaz sm že lačen ... a boš?

Ekskurzija v Pariz

Izlet v Pariz! Izlet v mesto mode, romantike, obisk dežele dobrih vin in sirov, pa še marsikaj. Vendar je moral biti za nas Pariz le mesto, kjer smo se spoznavali z zgodovino, muzeji, cerkvami, kratka, v nekaj besedah: prava pravcata ekskurzija! No, pa vendar ni bilo vse tako dolgočasno kot moj napovednik, temveč prav nasprotno! V naslednjih nekaj vrsticah pa nekaj več o naših dogodivščinah v prestolnici Francije.

Drugega novembra smo se v popoldanskih urah odpravili na pot, željni novih spoznanj in dogodivščin. Čeprav je bila vožnja z avtobusom vse prej kot zabavna, je bil napor, ki smo ga vložili v dvajseturno sedenje in “spanje” na avtobusu, poplačan, ko smo uzrli mesto, katerega slike smo prej lahko videli samo v revijah in knjigah. Lahko mi verjamete na besedo, če rečem, da je v živo vse lepše, predvsem pa pristnejše, kar je konec koncev tudi bolj važno. Po mestu nas je vodil izkušen vodič, ki je imel o vsaki stvari veliko povedati, tako da smo se v našo deželo vrnili polni novih informacij in anekdot, ki smo jih delili s prijatelji in bližnjimi.

Preden sem Pariz videla, sem si

ga predstavljala kot veliko mesto, polno zaljubljenih ljudi. Ljudi, ki so odprti, šarmantni, pa tudi malce čudni. Vse te stereotipe, o katerih sem prej le razmišljala, sem sedaj preverila v praksi. Pariz mi je bil všeč, ker je čisto mesto (v primerjavi z drugimi evropskimi mesti, čeprav so slovenska mesta še bolj čista), ker je polno zanimivosti in znamenitosti in še marsičesa, česar se v enem stavku ne da opisati. Priznati moram, da me je od vsega najbolj fasciniral promet. Če bi imeli v Sloveniji tako urejene krožne sisteme, bi marsikateri Slovenec doživel živčni zlom, kot črni dnevi ne bi veljali samo pone-deljki, ampak kar vseh

sedem dni v tednu, sploh pa bi se pod veliko vprašanje postavilo, kdo bi ob takih razmerah naredil vozniški izpit. Najbolj zanimivo pri tem se mi je zdelo, da v Parizu nisem videla nobenega človeka, ki bi se razburjal ali jezil na druge udeležence v prometu. Name so Parižani delovali kot pravi flegmatiki, a vseeno veseli ljudje, ki znajo življenje dodobra užiti. In mislim, da se v tem kar razlikujejo od nas! Zanimivo jih je tudi opazovati pri jedi, saj si zanje vzamejo čas. Ko smo se s skupino sošolk usedle za mizo in v dobre pol ure zmazale vse, kar je bilo na krožniku, nas je

bilo kar malo sram, ko smo videli začuden izraz na natakarjevem obrazu. Sicer smo bili opozorjeni, da si Francozi vzamejo veliko časa za obrok, a vseeno ... (tolažile smo se s stavkom: Mogoče pa nas osvaja!).

Kar si bom od Pariza še zapomnila je prav gotovo Eiflov stolp (Tour Eiffel). Nisem si predstavljala, da gre za tako veliko "stvar" in da je lahko pogled na tisti kup železja še kako romantičen. Ko vidiš Eiflov stolp ponoči, vsega okrašenega v lučkah, se moraš za trenutek ustaviti in vse, kar zmoreš v tistem trenutku izustiti, je: "Waw!" Našo ekskurzijo so popestrili še ogledi muzeja v Louvru, palače v Versaillesu (kjer me je zelo navdušil park), novega dela mesta (najmodernejši del sveta, kjer sem

se res počutila kot majhna kapljica v morju), Elizejskih poljan, cerkve Notre Dame ...

Ekskurzija v Pariz je bila vsekar nepozabno doživetje. V spominu mi ne bodo ostali le zanimivi Parižani in Parižanke ter slavne znamenitosti, ampak tudi obrazi sošolk in sošolcev, s katerimi smo podoživeli to dogodivščino. Navsezadnje moramo vse tisto, kar je lepo za oči, obogatiti tudi z lepim za srce, saj bodo samo tako stvari dobile pravi in lepši pomen. Saj veste, kdor hoče videti, mora gledati s srcem!

Tina Rijavec

Maja Mozetič odletela daleč ...

Maja se je odločila za nenavadne počitnice. Ni obiskala obale bližnje Hrvaške ali Italije, ampak je kar v San Francisco poletela. Ogledala si je torej najdražje ameriško mesto, začutila utrip tamkajšnjega življenja in se učila angleščine.

Potovala si celih 17 ur. Ali ti ni bilo v letalu dolgočasno?

Prvih nekaj ur je bilo v redu, ker sem gledala filme in nadaljevanke (vsak v letalu je imel svoj monitorček in

si je lahko izbiral, kaj bo gledal). Potem pa mi je postalo dolgčas. Problem je bil sedeti toliko časa in še zaspati nisem mogla.

Kakšni so bili tvoji prvi vtis ob pogledu SF iz letala?

SF je zelo veliko mesto na več gričkih in nisem uspela videti celotnega mesta. Težko je bilo tudi razločiti, kje se konča, ker je tam več mest, ki se prepletajo drugo v drugo. Mesto je postavljeno okoli velikega zaliva (SF Bay), del pa leži

na obali oceana. Zjutraj smo se večinoma zbudili v megli, ki se je čez dan razkadila (ali pa tudi ne). Večinoma je bilo precej vetrovno in mraz.

Kaj pa vtis ob prihodu na letališče? Ali se je to precej razlikovalo od slovenskega?

Brnik je, v primerjavi z drugimi letališči, kjer smo bili, zelo majhno letališče. Že ko sva z očetom prišla v Frankfurt, sva imela nekaj težav pri iskanju pravega izhoda. Povsod sva videla veliko ljudi različnih narodnosti in pa ogromno letal. Letališče v San Franciscu leži zelo blizu morja, zato sem imela precej čuden občutek, ko smo pristajali, saj je izgledalo, kot da bomo pristali direktno v morje.

Kako si se počutila v mestu? Kakšni so se ti zdeli ljudje?

Mesto je ogromno. Predvsem je veliko prometa (okoli 7. zjutraj in 3. ali 4. popoldne je bolje, da se ne odpraviš v mesto z avtom, ker so zastoji tudi na 7-pasovnih avtocestah) in veliko turistov. Nekateri deli mesta so urejeni samo za turiste. Tam najdeš v glavnem trgovine, restavracije, galerije in hotele.

Kako bi opisala Golden Gate. Kako si se počutila ko si ga zagledala?

Kar mi je prvo padlo v oči, je bila megla. Golden Gate bridge je bil namreč skoraj cel zavrt v meglo.

Moj stric je rekel, da je to zelo pogosto. GG ima zelo visoke stebre rdeče barve in ko smo se peljali čez, sem se počutila zelo majhno. *V SF je tudi park Golden Gate, kjer imajo nekaj umetnih jezer, rastlinjak

s tropskimi rastlinami, japonski čajni vrt, igrišča za razne športe in še marsikaj. To je za prebivalce SF prava narava.

Ali ti je uspelo priti v Alcatraz, na otok zapornikov?

Žal ne, ker nismo imeli dovolj časa. Videli smo ga samo od daleč.

Kaj je bilo še vredno tvojega ogleda?

V spominu mi je ostal zabaviščni park Marine World blizu SF. Tam imajo živalski vrt, vlakce smrti, vrtiljake, veliko trgovin in restavracij. Zelo zanimiv je bil tudi Yosemite national park, poln turistov. Videli smo avto, v katerega je vlomil medved (ker so noter pustili hrano). V kampu, kjer smo prespali, je bilo tudi veliko veveric,

ki so malo drugačne od naših (so sivkaste barve).

Videli smo tudi jelene, ki so se sprehajali kar med avti. Tam je tudi nekaj najvišjih slapov na svetu. Zelo je privlačno tudi za gorske plezalce, saj so stene dveh ledeniških dolin skoraj navpične.

V SF smo bili samo 2 dni po prihodu tja in 3 dni pred odhodom domov. Večji del počitnic (približno 2 tedna) smo preživeli pri stricu in njegovi družini. Oni živijo približno 2 uri iz SF, blizu Sacramenta, glavnega mesta Kalifornije. Tam je tudi podnebje zelo drugačno, ker je veliko topleje (čez dan 40°C) in veliko bolj sončno. Zato je tudi pokrajina drugačna. Rumena trava,

par zelenih dreves in grmov. za to področje je značilno poljedelstvo – imajo riževa polja in riž izvažajo celo na Japonsko, veliko sadja in zelenjave.

Česa ne boš nikoli pozabila?

Celotne počitnice mi bodo zagotovo ostale v spominu, saj česa takega še nikoli nisem doživela. Želim si še kdaj potovati tja. Mogoče čez nekaj let. :) Sicer pa me sorodniki vabijo tudi v Avstralijo, tako da imam še dosti izbire.

Nikolina

Valentinovo – 14.02.

Sv. Valentina poznamo pri nas že dolgo, vendar ne v povezavi z dnevom zaljubljenecv. Sveti Valentin goduje 14. februarja. Takrat – po starem kmečkem koledarju – prinese ključe do korenin. Na ta dan se tudi ženijo ptički. Kdor želi videti ptičjo ženitev, mora bos do grmovja, čeprav je na ta dan velikokrat še zelo mrzlo. Pri nas Valentinovo ni klasičen praznik, lahko bi rekli da je vrinjen, vendar se pri nas vse bolj uveljavlja. Valentinova srca so prišla k nam iz Holandije skupaj s samo zamisljijo o prazniku. Sv.

Valentina že dolgo poznamo tudi

v Sloveniji, vendar je imel pri nas drugačen pomen.

Korenine valentinovega pa najdemo že v starem Rimu. Tam so 15. februarja praznovali praznik luperkalije, v čast bogu Luperku, zaščitniku ovc pred volkovi. Mladi so na predvečer praznika na lističe napisali svoje ime, listič vrgli v posodo, potem pa so mladi fantje iz nje vlekli lističe. Čigar ime na listku je mladenič prebral, tisto dekle je bila vse leto njegova draga. Ko so Rimljani sprejeli krščanstvo, so ta praznik prestavili na 14. februar in ga poimenovali po svetniku – sv. Valentinu.

Adventnica nekoliko drugače

Letošnja adventnica je potekala nekoliko drugače. Za razliko od prejšnjih let nas je tokrat obiskal igralec Gregor Čušin. S kratko, a zanimivo pripovedjo z naslovom Hiša kruha, nas je popeljal v čas Jezusovega rojstva ter nam na svoj način skušal razkriti skrivnost božičnega dogodka. Izvirna uporaba figuric božičnih jaslí je sicer že znano pripoved precej popes-trila, obenem pa je še stopnjevala samo predbožično vzdušje. Njegov nastop nas je presenetil, saj smo

bili iz prejšnjih let vajeni popolno-ma drugačne priprave na božični večer. Obisk vipavske cerkve, lit-anije ter nekaj zrecitiranih vrstíc poezije, obogatene s petjem, so torej letos odpadli. Mnenja so, kot vedno, različna. Nekateri smo že prav radovedni, kakšne vrste ad-ventnica nas čaka letos.

Andreja Gregorič, 3. b

Miklavževanje 2004

»Škofijci« smo znani po svoji prid-nosti, zato ni leta, ko bi Miklavžu dali priložnost, da nas ne bi ob-daril. Vsako leto za praznovan-je in njegov prihod poskrbijo maturanti, toda letos smo se še posebej potrudili. Pripravili smo praznovanje, ki z vseh strani žanje samo hvalo. Odlična organizacija, odlična izvedba itd.

V ponedeljek, 6. 12., je ob 17h prvič pozvonil šolski zvonec, ki je naz-nanil, da se miklavževanje 2004 začinja. Na prizorišče (šolska telovadnica) so stopili »profesor-ji«, ki smo jih odigrali maturanti, in dvorana se je ob najznačilnejših frazah, stavkih in napakah, ki jih imajo pri urah tisti pravi profesor-ji, lahko le do solz nasmejala. Kot

sem sama opazila, so se na tri-buni ob imitaciji neznansko zaba-vali tudi profesorji, čeprav smo se malce ponorčevali iz njih oz. nji-hovih »hib«.

Na vrsto so prišli prvi letniki. Ko-likor mi seže spomin nazaj, smo bili tudi mi v prvem letniku še pre-cej zeleni in nismo imeli »pojma«, kako bi se stvari sploh lotili. Am-pak leta na ŠGV prinesejo marsikaj in tudi tehniko za miklavževanje se do četrtega letnika lahko močno izpili! Pa da ne bom kritizirala: bili so prav simpatični in verjamem, da bodo drugo leto še boljši. Po-tem je bil tu drugi odmor. Spet smo na prizorišče »pricokljali« četrti letniki, vsak s svojo vlogo. Dvorana je neznansko uživala, ko

sta se zakonca Grahor ubadala z definicijami iz sveta matematike v povezavi z ljubeznijo in ko je profesor latinščine iskal nasvete o izgubi teže pri profesorjih športne vzgoje.

Drugi letniki. Zanimive zamisli, le na trenutke so delovali precej neorganizirano. Potem je bil tretji odmor, nato tretji letniki (z zelo simpatično točko s Heleno Blagne), četrti odmor, in že smo bili priča nastopu profesorjev. Za hip so se prelevili v čisto navadne dijake (najbrž so obujali spomine na svoje srednješolske dni) in prikazali najpogostejše kršena pravila na ŠGV: žvečenje med poukom, poslušanje CD- predvajalnikov, kartanje, uporaba mobitelov, prepisovanje domačih nalog ...

In tako smo prišli do zaključka: kviz Najšibkejši člen s tremi profesorji in Miklavžem kot posebnim gos-

tom. Konkurenca mu pričakovano ni bila kos in tako je prejel tistih težko priigranih 10000 SIT. V govoru je pohvalil vse sodelujoče in seveda tudi tiste, ki niso sodelovali pri miklavževanju, pa so bili čez leto vseeno pridni (kateri škofijec pa ni?!). Nato se je družčina raztepla po razredih, kjer so jih čakale sladkarije, ki jim jih je prinesel Miklavž.

Tisti, ki se miklavževanja niso udeležili, lahko močno obžalujejo, saj so zamudili enkratno predstavo. Naj povem le še to, da je znesek, ki smo ga zbrali dijaki ŠGV namesto nakupa daril, šel v dobrodelne namena. Zato sem prepričana, da Miklavž tudi naslednje leto ne bo pozabil na nas.

Romina Vidmar, 4.C

Miklavževanje

»Miklavževanje? Kaj so to neke 'fore'? 'Kar neki'. Škofijska pač,« mi je odgovoril znanec, ko sem mu omenila, da imamo v ponedeljek, 6. decembra, miklavževanje na ŠGV.

Morda res »kar neki« za nekoga, ki ni še nikoli prisostvoval miklavževanju. Ne, to niso dolgočasni in nepotrebni govori in nastopi vokalnih skupin, ampak prireditev, ki jo dijaki in profesorji priredimo na čast sv. Nikolaju ...Pa

saj veste, kako to gre!

Tudi letos je bila ta prireditev odlično izpeljana. Največ zaslug imajo dijaki 4. letnikov, ki jih moramo posebej pohvaliti. Odlično so se vživeli v profesorje, njihova igra pa je bila tako pristna, da je marsikdo naslednji dan pogledoval proti kemijskem laboratoriju in se prepričeval o njegovi barvi ...

Komentarji:

- »Ful hudu.«
- »Si predstavlš d profesorji rejs deljo kej tazga!«
- »Odlično!«
- »Kok se j fajn deljt nworca z drugih ldi ... še posjbi s profesorjev!«

Kako pa kaj fazani? Glede na to, da so bili prvič prisotni na taki gala prireditvi, so se odrezali dobro. Za naprej pa droben nasvet: oguljene »fore« iz duhovnih vaj izpred sedmih let pač ne vžgejo!

Drugi letniki:

- **2.a:** Odlična ideja, odlična izvedba, le ena napaka. Slabo pisalo.
- **2.b:** Če bi kaj slišali ali celo videli in morda razumeli, bi lahko napisali kritiko, tako pa ... Čestitke za izvirnost!
- **2.c:** Ob Vrtnarjevi hčerki, tuni Calvo in Moških zadevah se preprosto moraš nasmehniti. Zanimiva interpretacija TV sporeda.

Na koncu pridejo na vrsto še najbolj izkušeni, torej tudi najboljši: tretji letniki!

- **3.a:** Sanjski moški. Humor ustvarjen na podlagi istospolne usmerjenosti kandidatke in zalju-

bljenosti sanjskega moškega. Na koncu smo vsi pozabili na začetne tehnične težave, saj smo imeli preveč dela z brisanjem solz smeha.

- **3.b:** Hm ... kronično pomanjkanje domišljije?

- **3.c:** Brez besed. Ali sploh znata Helena in Haine tako dobro zapeti v živo kot Lan in ?

Seveda ne smemo pozabiti na naše profesorje. Lahko jih le pohvalimo!

Komentarji dijakov:

- »Ko jih tako gledaš, se ti za minuto celo zazdi, da so fajn in normalni.«
- »Pouhni useh for.«
- »Meni se ni zdelo izvirno.«
- »Dej k se deljo norca iz ns!«
- »Dobro so se vživeli v vloge. To delajo izkušnje!«

To so odmevi na program posameznih oddelkov. Mislim, so se vsi oddelki potrudili, zbrali ideje in naredili sedemminutni »šov«. Nekaterim je to uspelo bolj, drugim pa manj. Vsi pač nismo rojeni igralci!

Tista naša delovna sobota

V petek se je marsikdo učil in pisal domače naloge. Sledila je sobota (11. 12. 2004) – takrat je bilo na naši šoli zanimivo. Po deseti uri

je bil promet povečan proti avditoriju. Kljub temu da se je gnečo videlo od daleč, so dijaki še vedno vztrajali in si ogledovali pešce,

med katerimi so bili tudi bodoči dijaki ŠGV-ja.

Bil je dan odprtih vrat. Zato so si marsikateri osnovnošolci, njihovi starši, prijatelji in znanci lahko ogledali Škofijsko gimnazijo Vipava. V avditoriju je po deseti potekala predstavitev šole in njene organizacije ter predstavitev DD. Obiskovalci so bili navdušeni nad kratko igrico dveh maturantov. Nato pa so si lahko ogledali, kako poteka pouk po posameznih učilnicah. Najbolj obiskana je bila učilnica, kjer je potekal pouk latinščine. Ampak ker me je sam profesor 'zapodil' iz učilnice, nisem mogla videti izrazov na obrazih obiskovalcev. Laboratorijski učilnici kemije in biologije sta kar sami privabljali in v okolici je vsak lahko zaslišal: »Ku super, ej!« ali pa

»Ma ku je tu mega, halje majo!« Največ navdušenja pa so prišli kazali nad telovadnico, vseč pa jim je bil tudi fitnes. Tako je tudi ena izmed bodočih dijakinj sklenila, da bo v času šolanja na Škofijski poskrbela za svojo postavo. Toda šele takrat! Bila je namreč tudi pogostitev v jedilnici. Po pogostitvi si je bilo mogoče ogledati še DD. Tam so vzgojitelji obiskovalce razdelili na skupine in jim razkazali dom ter povedali nekaj o domskem življenju. Skoraj vse je prevzela kapela, živa stena na fantovskem delu, rože vsepovsod ter čistoča. Tako se je veliko osmošolcev poslovalo z upanjem na snidenje.

Nikolina Bilavčič, 2.b

2. šolski ples

Nekega lepega četrтка smo dijaki ŠGV čakali 2. šolski ples. Organizatorki Lea Pulec in Marša Gojkovič sva poskrbeli za nekaj sprememb, novosti. Najpomembnejša je bila ta, da smo gostili DJ-ja Dimitrija. Kar veliko vas je takih, ki ga poznate kot DJ-ja Zelenega Gaja v Dornberku in Blu bara v Komnu. Priznati moramo, da se je profesionalnost muzike čutila v ušesih, pa tudi na plesišču je bilo to videti. Ker smo bili v predprazničnem času, sva se potrudili, da je bila »plesna dvorana« praznično okrašena.

Ne razumem, zakaj so vas motili okraski. Je potrebno vse uničiti? Malo graje ne škodi, a ne? Energijo v vas sta se potrudila vzbuditi reflektorja, ki sta bila na žalost nekoliko premajhna za prostor. Če bom organizirala še kakšen ples, vam obljubim, da bom poskušala dobiti boljše. Problem je le v tem, ker je strop v mali jedilnici zelo nizek. Bomo videli, kaj se da narediti. Na nas sta pazila profesor Erik Simonič in profesorica Teja Pišot ter moj oče. Izgredov ni bilo, le plesalo se je več kot ponavadi :)

Plesa se je udeležilo približno 100 ljudi. Naslednjič vabljeni tudi ostali, prav vsi. Zadovoljni so bili tudi naši nadrejeni in upam, da bo tako tudi v prihodnje. Zadnja sprememba pa je bila ta, da smo pridobljena sredstva od pobiranja vstopnine (300 sit), ki so bila še nerazporejena, namenili Društvu

proti mučenju živali Nova Gorica. Tudi živali nas potrebujejo. Lep pozdrav do naslednjega plesa.

Lea Pulec

Dve dijakinji – dve mnenji ob proslavi, namenjeni slovenskemu kulturnemu prazniku:

LETA 1849 PREŠEREN, LETA 2005 GRAFENAUER

Tudi letos smo slovenski kulturni praznik obeležili s krajšo kulturno proslavo, ki jo je obiskal, vsem znani pesnik, Niko Grafenauer. Prebiranju njegove poezije so sledili občutki dijakov, ki so jih nadgradili z vprašanji. Marsikatero je pesnika spravilo v zadrego, nobenega pa ni pustil odprtega. Redko kdo ve, kolikšno vlogo je odigralo njegovo udejstvovanje na področju osamosvajanja Slovenije, zato smo ga izzvali, da nam je to razkril.

Vsem je zagotovo poznana njegova otroška zbirka Pedenjped ter mladinska zbirka Skrivnosti. Seveda sta ti le »pika na i« vsem prej objavljenim zbirkam. Spesnil je veliko pesmic in pesmi. Povprašali smo ga tudi o njegovi najljubši, če jo sploh ima. Človek bi se težko

odločil, sam pa je kot iz topa us-trelil, da je to pesem, posvečena njegovi materi, ki nam jo je tudi prebral. Poleg te smo slišali tudi njegovo prvo pesmico, ki jo je napisal pri trinajstih. »Iz malega raste veliko« bi lahko dejali.

Na prvi pogled ga marsikdo sploh ne bi mogel uvrstiti v sam vrh slovenske književnosti. Sama sem pričakovala uglaženega gospoda s kravato in v suknjiču, izkazal pa se je kot čisto preprost, navzven neposeben človek. To mi je bilo pri njem tudi najbolj všeč. Postavil se je v našo kožo, z nami začutil in se smejal. Z vsem tem je pokazal, da tisto najlepše in najboljše izhaja od nikjer drugod kot iz srca.

Andreja Gregorič, 3. b

V ZNAMENJU PESMI IN SPROŠČENOSTI

Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat' dan! Takšen je bil uvod v predstavo, ki se je na ŠGV odvila v sredo, 9. 2. 2005, in tako je zadel slovenska himna v naših ušesih, v srcu pa nas je spreletel ponos, da je lepo biti slovenskega naroda sin.

Osrednji pečat proslavi posvečeni slovenskemu kulturnemu prazniku je dal izjemen pesnik in duša tako imenovane "slovenske pomladi", gospod Niko Grafenauer. Lahko rečem, da je to gospod, ki ga odlikujeta preprostost in izvirnost, hkrati pa neverjeten občutek za lepo slovensko besedo, ki veje iz njegovih pesmi. Predstavo smo popestrili tudi dijaki. Nekateri z glasbenimi vložki, drugi pa z recitiranjem njegovih pesmi. Zanimivo je bilo, ko smo brali pesmi pesnika, ki smo ga imeli v gosteh, mu povedali, kaj smo občutili med branjem le-teh in mu zastavili vprašanje, ki se nam je poro-

dilo. Vsekakor je bila to enkratna priložnost, saj smo lahko odgovore dobili iz prve roke.

Dobila sem občutek, da je bila predstava drugačna od drugih ob kulturnem prazniku. Mislim, da smo dijaki skupaj z mentorico, gospo Tatjano Božič, in gostom, kulturni praznik obogatili s sponzanostjo in sproščenostjo, zato lahko z gotovostjo trdimo, da je bila predstava res "zakon"! Če pomislimo, da sta nam odpadli še zadnji dve uri, smo dijaki še toliko bolj navdušeni nad njo!

Niko Grafenauer v eni svojih pesmi pravi, da lepote ne moremo odkrivati zgolj z očmi, ampak s srcem. In vsi, ki smo se udeležili predstave ob posvetitvi slovenskega kulturnega praznika na ŠGV, lahko rečemo, da smo lepoto slovenskega jezika začutili s srcem in dušo ter na to bili ponosni!

Tina Rijavec, 4. c

Dobra dela

Mislim, da je prav, da se na tem mestu omeni še finančno plat nekaterih dogodkov. Z Miklavževanjem se je zbralo 302. 000 sit, od tega je bilo 258. 000 sit izročeno družini v stiski, 40. 000 sit pa je šlo za darila; Organizirana pa je bila tudi nabirka

za pomoč žrtvam cunamijev v Aziji; skupaj smo zbrali skoraj 380. 000 sit (oddano na Karitas); to je bilo objavljeno tudi v Primorskih novicah, 8. 1. 2005.

Irena Krapš Vodopivec

Brali smo

Ann Patchet: Belkanto – roman o aktualni temi, o terorističnem napadu o človeku, ki ga doživi ter o njegovem kritičnem pogledu na svet in nekoliko manj kritičnem pogledu nase ...

Alojz Rebula: Noktura za Primorsko – o Slovencih v obdobju druge svetovne vojne ter o oblasti med vojno in po njej ter o človeku v izrednih okoliščinah...

France Bevk: Kaplan Martin Čedermac – o slovenstvu v Beneški Sloveniji in o junaku, ki bi ga morali danes posnemati naši politiki ... v Evropi ...

Sidney Sheldon: Krvna zveza – o ljubezni, vrednotah in spoštovanju prednikov ...

Ernest Hemingway: Zbogom, orožje! – »To je konec poti. to je torej tisto, kar dobimo, ker se ljubimo.« – o vojni, ljubezni, pesimizmu (?) in bolečini ...

Tomaž Golob: Ponovno rojen – pot iz pekla mamil; roman o ljubezni, potrpežljivosti, milosti, čistosti in upanju ...

Miško Kranjec: Povest o dobrih ljudeh – o Prekmurju in o dobrih ljudeh ...

Sergej Kurdakov: Odpusti mi, Nataša – o Rusiji in o hladni vojni; pa tudi o človeku, ki spozna lepoto vere in vsemogočnost Boga ...

Colleen McCullough: Pesem ptic trnovk – »Legenda pripoveduje o ptici, ki poje slajše kot katerokoli drugo bitje pod soncem, a le enkrat v življenju. Od dne ko zapusti gnezdo, išče in išče trnov grm in ne odneha, dokler ga ne najde. Med njegovimi neprijaznimi vejami se s prsmi nasadi na najdaljši, najostrejši trn in iz grla ji prikipi pesem. Čeprav umira, se povzdigne nad smrtni boj in zažgoli bolj milo od slavca, bolj vedro od škrjančka. Eno samo prečudovito pesem zapoje, plačati pa jo mora z življenjem. Toda ob tej pesmi ves svet potihne in jo posluša in sam Bog v nebesih se smehlja. Zakaj kar je najboljša in najlepša, dosežemo le za ceno velike bolečine ...«

(Brali so dijaki 4. c.)

Lea Pulec

Skoraj vsak človek ima nekaj, kar mu zapolnjuje prosti čas. Tudi dijaki naše šole se ukvarjajo s tisoč in eno stvarjo. In vsaka dejavnost je malce drugačna, vsak hobi je po svoje čaroben ... Večina dijakov oziroma ljudi nasploh se ukvarja s takimi dejavnostmi, ki jih izpopolnjuje in nadgrajuje kot posameznike, nekateri pa svojo pozornost namenijo tistim, ki so sami še prevečkrat zapostavljeni. Mednje spada tudi naša Lea.

Lea, poleg tega, da se aktivno ukvarjaš s šahom, si ena izmed glavnih urednic našega glasila, sodeluješ pri šolskih radijskih oddajah. V bistvu te najdemo skoraj pri vseh šolskih dejavnostih. Ukvarjaš pa se še z nečim zelo zanimivim ...

Moja velika ljubezen so živali in zato veliko prostih ur (kar mi jih ostane), posvetim prav njim. Skupaj z mamo drživa vajeti Društva proti mučenju živali Nova Gorica. Skrbiva za to, da bi čim več zavrženih živali našlo svoj novi dom, preprečujeva mučenje in svetujemo ljudem o pravilnem ravnanju z živalmi. Moja naloga je predvsem ta, da oblikujem oglase, ki jih mama vsakodnevno zbira

preko telefona. Oglase lahko slišite na radiu Robin in radiu Koper, preberete v Primorskih novicah, v vitrinah, ki ju ima društvo v Novi Gorici (avtobusna postaja) in v Solkanu (trgovina za živali) ali pa v Mercator centru v Novi Gorici ob trgovini za živali. Če pa si kdo od vas želi žival, naj pokliče na številko 040 325 783 ali me poišče na hodnikih ŠGV.

Kdaj je pa društvo sploh nastalo?

Društvo je nastalo oktobra 1994 leta kot prostovoljna humanitarna organizacija, ki deluje v javnem interesu. Pokriva celotno severnoprimosko regijo. Njegova prva predsednica je bila gospa Justa Žvokelj, na njenem mestu pa je sedaj gospa Nives Derman. Društvo si je pisarno uredilo na Prvomajski ulici v Novi Gorici, ki jo je pred dvema letoma zaradi finančne stiske žal izgubilo.

Kje in kako pa društvo deluje? Kako funkcionira? Imate zavetišče za živali ali jih negujete doma?

Kot sem že omenila, je imelelo društvo svojo pisarno, ki smo jo žal morali izprazniti. Društvo je

brez finančnih sredstev, stroški najemnine pa so previsoki. Žal nam tudi občina ni hotela ponuditi primerne prostora, tako da je sedaj zasilna pisarna pri meni doma. Z izgubo pisarne je društvo ostalo tudi brez telefona, tako da sedaj mama dela preko svojega privatnega telefona, številko sem prej že omenila. Pri vseh stroških, ki so povezani z delovanjem društva, nama daje voljo za naprej le dejstvo, da je tako manj zavrženih živali. Upam, da se bodo zadeve v prihodnosti uredile. Na severnoprimorskem področju deluje le začasno zavetišče v Vitovljah, ki pa ni pod našim okriljem. Tam imajo le nekaj "boksov", namenjenih zavrženim živalim, tako da najditelje največkrat prosimo, naj jih zadržijo doma do oddaje. Za poškodovane živali poskrbijo higieniki in veterinarji. Zgodilo pa se je tudi že, da sva z mamo več časa doma zdravili poškodovanega goloba. Dvakrat dnevno sva mu morali dajati zdravilo in ga pod peruti mazati s posebno tekočino, saj ga je obgrizla mačka. Ko si je opomogel in ko mu je perje dovolj zrastle, sva ga izpustili nazaj v naravo. Zame je bila to zelo dragocena izkušnja.

Dobiva društvo kakšno denarno podporo?

Omenila sem že, da ima društvo velike finančne probleme. Do leta 2002 sta občini Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba dajali nekaj sredstev, sedaj pa o denarju ni ne duha ne sluha. Vse manj je tudi članov, ki bi enkrat letno poravnali članarino. Kje je posluh ljudi za nežna bitja, ki nam popestrijo vsakdan, ne vem. Žalostno je, ker

bi z mamo radi veliko bolj pomagali ljudem s svetovanjem in otrokom približali skrb za živali, pa ni denarja. Pred letom sva tako po nekaterih osnovnih in srednjih šolah izpeljali anketo o skrbi za živali in ugotovili, da

bi bilo potrebno na tem področju še veliko postoriti.

Zadnje čase se v bistvu niti ne govori toliko o zapuščenih živalih, o mučenju ... Se ti zdi, da se odnos do živali izboljšuje, je že dober, se slabša?

Predvsem je odnos odvisen od vsakega posameznika posebej. Na srečo je veliko več takih, ki razumejo, da so tudi živali živa bitja. A obstajajo tudi izjeme. Boli me, ko dobimo klic, da neki vaščan zastruplja okoliške mačke in pse. Takih primerov je kar nekaj. Veseli me, da se povečuje število sterilizacij in kastracij, saj se tako na primeren način preprečuje nezaželjena legla. Pred leti je bilo veliko klicev,

da so v zabojniku ali kar ob cesti našli mlade mucke ali kužke. Kje je človekova vest, ne vem. V glavnem pa menim, da se človekov odnos do živali počasi izboljšuje.

Katera stvar te pri ravnanju ljudi s tvojimi varovanci najbolj moti?

Najbolj me moti mišljenje nekaterih ljudi, ki menijo, da živali nič ne občutijo in nič ne razumejo. Zavedati se moramo, da toliko ljubezni kot bomo namenili živalim, toliko nam jo bodo vrnile. Žival ne more biti ubogljiva in prijazna do ljudi, če jo lastnik stalno pretepa. Žalostno je tudi, ko imajo lastniki svoje pse na meter dolgi verigi, brez sveže vode in primernega ležišča. Če smo takšni, je bolje, da smo sami. Moti me tudi, ko starši nabavijo otrokom psička ali mucko le zato, ker si jo želi. Ne pomislijo na to, da je za žival potrebno tudi skrbeti. Ob takih primerih je največ zavrženih živali. Mnogo je človeških napak, a dokler se ne bo vsak posameznik zavedal da se dobro poplača z dobrim in slabo z zlom, ne bo nič drugače.

Da preskočiva še malce na šah. Katera je najbolj zanimiva stvar pri šahu in zakaj ti je všeč? Kako si se odločila za igranje te igre?

igra drugačna, vsaka pozicija je po svoje zanimiva. Lahko je samo kmet na drugem mestu in je že vse drugače. Šah je igra, ki se jo učimo in učimo, nikoli ne znamo vsega. Vsi delamo napake, eni manj drugi več. Za šah me je navdušila razredničarka v prvem razredu, tako dolgo ga tudi že igram. Najraje se po napornem učenju usedem pred računalnik in lahkotno igram igro, dve, za sprostitev.

Bi za konec rada še kaj povedala našim bralcem?

Živali nam bodo našo skrb povrnile, nam polepšale vsakdanjik, nas razveselile, ko bomo žalostni. Če si kdo izmed vas želi novo žival, bi se rad včlanil v naše društvo ali pa potrebuje le nasvet, naj pokliče na številko 040 325 783 ali naj me poišče. Živali nas potrebujejo.

Lea in Maja

Zanimivo je to, da je vsaka

Kristus kralj 2004 – 10. obletnica dijaškega doma ŠGV

Verjetno ni potrebno posebej razlagati, da smo v nedeljo, 21.11. 2004, v dijaškem domu ŠGV praznovali deseto obletnico ustanovitve tega drugega domovanja za ŠGV-jevske izseljence. In kaj se je zanimivega dogajalo???

Hja, ko so starši s svojimi mladostniki dodobra razčistili pojme, kot so graje ter negativne ocene (za katere so seveda izvedeli šele v pogovoru s profesorji) in ko je gospa Ivica iz doma 'zapodila' še njegove zadnje obiskovalce oziroma prebivalce, smo se zbrali pri maši. Tam je poleg obreda pomožni škof Jurij Bizjak poskrbel tudi za smeh, in sicer s svojimi zanimivimi mislimi. Da pa se ni slišalo samo tistih pred oltarjem oz. pri oltarju, pa so poskrbeli tudi nekateri dijaki pod vodstvom vzgojitelja Roberta Roliha s svojimi glasbili in glasovi. Cerkev je bila nabito polna, saj so se sedanjim gojencem, njihovim sorodnikom pridružili – in to številčno – tudi bivši dijaki, ki so stanovali v DD.

So prišli samo pogledati kako dobro smo jih nasledili ali so upali, da jih tako zelo pogrešamo, da bi nas s svojo kratkotrajno vrnitvijo dolgoročno razveselili (kar je bilo seveda res)? Kdo ve, zagotovo pa je marsikdo med njimi želel s svojim obiskom vsaj malce zmešati štrene voditelju DD.

V prijetnem vzdušju smo se nato počasi odpravili proti domu, kjer nas je počakala kar zajetna gostitev. In tako si je vsak začrtal večer po svoje – v pogovoru s prijatelji, ob hrani, poslušanju nasvetov nekdanjih gojencev (kako se izmuzniti strogim očem nadzornikov), ob koncu je bilo seveda potrebno tudi vse pospraviti in počistiti, pri čemer so v ospredje zopet prišli dijaki.

Končno pa smo lahko – brez grožnje z ukorom – imeli razsvetljeno sobo »vse do« 22:30.

Tina

V nedeljo, 21.11. 2004, smo na praznik Kristusa Kralja domski dijaki in naši starši, številni bivši dijaki in nekateri profesorji ter seveda vzgojitelji praznovali tudi deseto obletnico dijaškega doma v Vipavi.

Ob tej priložnosti smo obhajali sveto mašo v župnijski cerkvi svetega Štefana v Vipavi, kjer nas

je s svojo prisotnostjo in opravljanjem bogoslužja ob prazniku še posebej počastil pomožni škof Jurij Bizjak.

Pri pridigi je tako primerjal naš dijaški dom s telesom desetletnega otroka, ki po ugotovitvah znanstvenikov pri tej starosti deluje tako popolno, da bi, če bi ohranil takšno delovanje tudi v prihodnje, dočakal

kar tisoč let življenja.

Ob desetletnici ustanovitve je pomožni škof tako zaželel dijaškemu domu še tisoč let delovanja.

Pri maši pa sta nas pozdravila tudi gospod ravnatelj Vladimir Anžel in seveda vodja doma gospod Stanko Fajdiga, ki je ob desetletnici uspešnega delovanja doma požel tudi bučen aplavz.

Po sveti maši smo se skupaj poveselili še v domu, kjer so nam marljive kuharice pripravile obilico raznovrstnih dobrot.

Na ogled pa je bila postavljena

tudi razstava del bivših in sedanjih dijakov ter veliko fotografij, ob katerih smo obujali spomine na pretekle čase.

Veselo kramljanje in uživanje dobrot je trajalo še dolgo v noč. Po odhodu zadnjih staršev pa je bilo potrebno vse še počistiti in postaviti v ustaljeni red.

Nato smo se domski dijaki in vzgojitelji zbrali še pri večerni molitvi ter se šele ob desetih in pol odpravili k nočnemu počitku.

Andreja

Letos je bila ta novembrska nedelja nekaj izjemnega. Na praznik Kristusa Kralja je naš dijaški dom na torti (ki je sicer ni bilo) ugasnil deset svečk. Torta naj bi bila riževa, a smo teden pred tem pojedli še zadnje zaloge riža.

Marsikateri starši so celo nedeljo čakali predvsem na pogovore s profesorji. Uspelo mi je pokukati v dve pogovorni sobi, v katerih pa sta bila le profesorja.

Tako sklepam, da pri latinščini nimamo nikakršnih težav, ali pa je bila kriva visoka nadmorska višina, saj se je profesorica Marjeta naselila v pogovorno sobo v mansardi. Ob koncu pogovornih ur me je profesor matematike z velikim nasmehom in lepo zategnjeno

kravato pričakoval pred vrati njegove pogovorne sobe. Torej tudi pri matematiki ni težav.

Ravnatelja, gospoda Anžela, je cel večer spremljal prijeten nasmešek, saj je verjetno zelo ponosen na dijake ŠGV, ki bivajo v domu.

Starši so si lahko med tem ogledali še razstavo sedanjih in nekdanjih dijakov. Dijaki pa so nadzorovali in vodili po domu svoje starše ali pa igrali namizni nogomet.

Nekaterim pa je bil dijaški dom tako všeč, da so si v njem morali zagotoviti delo.

Sledil je najpomembnejši del praznovanja: sveta maša. Cerkev je bila nabito polna. Klopi je zmanjkalo in nekateri dijaki so v ozadju

morali stati. Seveda po je potrebno povedati tudi, da so di-jaki do zadnjih trenut-kov izpopolnjevali svoje zadolžitve. No, končno pa je zvonec oznanil pričetek svete maše. Tudi iz zadnjih klopi je bilo razločno videti obrise pomožnega škofa Jurija Bizjaka. Iz uvodne pesmi je nastal kanon, saj so melodiji kitaristov sledili tudi nekateri želodčki, ki so bili že pošteno lačni. Sledili so pozdravi g. Slavka, po katerih smo se udob-no namestili in vstopili v sveto mašo. Potem pa je šlo vse 'po kopitu' nedejske svete maše.

Potrebno je morda še omeniti, da sta bila profesor in profesorica Grahor zelo navdušena nad tolikimi številkami v pridigi škofa Jurija. Tako je pri darovanju profesor Grahor daroval svoj kompas. Vzgojitelj Simon se je pred kratkim skoraj izgubil, zato si je kupil zemljevid, v upanju, da se to ne bo več ponovilo. Tega je tudi daroval. Tini sta darovali knjigo, ki lahko vsakemu človeku pomaga v življenju. Najbolj lačni želodci pa so ob darovanju kruha in vina dosegli svoj vrhunec. Lepo zagorel renški kruh in – po pripovedovanju g. Stanka – okusno kraško vino so darovali

starši. Gospod Bogdan pa je tokrat prišel peš v cerkev z avtomobilsko gumo v rokah, to je nato daroval kot znamenje naše vsakdanje vožnje.

Seveda, da ne pozabimo vzgojitelja Robija. Ta je celo mašo po kitari mahal svoji ženi, ki je sedela nekje v ozadju. Ostali kitaristi pa so ves čas pozdravljali duhovnike in škofa. Gospod Stanko sej je pri koncu svete maše končno opogumil in stopil pred mikrofon in se vsem lepo zahvalil.

Za zaključek nam je gospod Slavko postavil težko vprašanje: »Kdo je tisti, ki vse sliši in vse vidi v dijaškem domu?« Tako smo ob koncu svete maše vsi skupaj raz-krinkali gospoda Stanka.

Verjemite, tudi škofu in vsem duhovnikom je bilo ob takem vzdušju prijetno. Maša je res bila nekaj izjemnega.

Toda po maši nam ni bilo nič slabše, takrat so se vse diete predstavile za 24 ur. Mislim, da smo ob klepetanju pojedli prav vse. Dokazov, da je

bilo dobro, ne zmanjka. Nekateri so zelo vzljubili profesorje na naši šoli.

Nekateri pa so nazdravili na še dolgo in uspešno delovanje dijaškega doma.

Nikolina

Bogoslovci na obisku

Nee ...to niso nikakršni veselji. Nikar tako prestrašeno brati. Ta zgodbica je napisana po resničnih dogodkih, ki so se zgodili v četrtek, 25.11. 2004. Na ta dan smo domski dijaki lahko spoznali simpatične študente teološke fakultete, ki se pripravljajo na duhovniški poklic.

Svoje znane neleteče avtomobile so parkirali na parkirišču dijaškega doma in nasmejani vstopili do recepcije. Že tam so odložili nekaj svoje pozitivne energije in nadaljevali pot do g. Stanka, kateremu so narisali nasmehe do ušes. G. Stanko jih je povabil na ogled naše znamenite razstave ter z nekaterimi izmed njih, ki so bili nekoč njegovi dijaki, obudil prijetne spomine. Tako so bili naši skupni prostori nabiti s pozitivno energijo. Smeh je kar odmeval po dijaškem domu in

tako privabil lepo število dijakov k sveti maši, ki jo je vodil g. Primož.

Kapela se je za nekaj let pomladila, v njej se je prepevalo iz dna srca, na koncu pa so nekateri že začeli plesati. Vzdušje je bilo čudovito. Vsi skupaj smo se spustili do jedilnice, kjer smo ob pogovoru povečerjali. Nato pa smo se odpeljali v telovadnico, kjer so bogoslovci svoje nogometne sposobnosti pokazali naši domski nogometni ekipi in jo tako dobro stresnirali, da je skupina dijakov zmagala. Na koncu vsakega skupnega druženja

pa je prisotno tudi slovo. Težko se je bilo posloviti, a obljubili so nam, da nas bodo obiskali še kdaj.

Nikolina

Nogomet

Boca Juniors : Bilje Seniors

4 : 2

Na šoli smo uvedli t.i. pokal »prestiž«, kot ga je poimenoval ustanovitelj Andrej Stegič. Po domače povedano gre za to, da so se med sabo pomerili igralci šolske nogometne ekipe. Nekatere je pod svoje varstvo vzel prof. Sušnik, nekatere pa prof. Mozetič.

Tekma, ki se je zgodila 25. 11., je obetala veliko (vsaj po imenih sodeč) in res se je zgodil, lahko bi rekli, velik spektakel. Tekma je bila vse od prve sekunde zanimiva. Najprej je zadel Kranjc in Bilje so bile že v kočljivem položaju, prof. Mozetič pa je počasi izgubljal živce. Ko so zadeli še drugič, se je temperatura našega fizika zvišala na $T = 372\text{ K}$. Še dobro, da je za njegovo zdravje skrbel Trkman, ki je varovancem argentinskega trenerja zadal dva gola. Tako se je vse začelo znova, rezultat je bil namreč izenačen. A prof. Sušnik je imel na klopi svoje adute, ki jih je v nadaljevanju izkoristil. Tako je prva zmaga v tem pokalu pripadla Boci, in sicer z rezultatom 4 : 2 in s skoraj izgubljenim glasom prof. Mozetiča. Naj še omenim, da je Boca v istem pokalu premagala tudi ekipo Partizana.

Koprski bogoslovci : DD Vipava

2 : 8

V četrtek (nekega decembrskega dne) so nas obiskali koprski bogoslovci. Po maši in večerji smo odšli v telovadnico, kjer smo odigrali tekmo (dijaški dom proti koprskim bogoslovcem).

Tekma se je začela in kaj kmalu so začeli 'padati' goli za DD. Šele v drugem polčasu se je odprlo tudi bogoslovcem, ko sem zadel sam. Malo kasneje je zadel Lan in prestopanje k ekipi se je izkazalo kot dobra stvar, saj niso bili ravno strelsko razporejeni. Na nasprotno stran so pristopili tudi navijači in navijačice, nad katerimi spiritual Primož Krečič ni bil najbolj zadovoljen. Končalo se je pri rezultatu 8 : 2 in s kupom utrujenih bogoslovcev in ne toliko utrujenih dijakov ŠGV. Mogoče bi bilo bolj realno, če bi se odigrala tekma med Malim semeniščem Vipava (+ vodstvo) in Koprskimi bogoslovci. Potem bi bil rezultat mogoče malo bolj izenačen.

M.V.

»Zdrav duh v zdravem telesu«

Gesla »zdrav duh v zdravem telesu« se držimo tudi dijaki ŠGV. Zato smo se že celo zimo veselili zimskega športnega dne.

Da se ta odvija kar se da po volji vsakega izmed nas, lahko izbiramo med štirimi različnimi možnostmi. Sama sem se odločila za pohod na Vitoveljsko cerkev. Vreme nam je bilo naklonjeno, volje pa tudi ni zmanjkalo, saj je vsak korak spremljal smeh. Tako in drugače smo se zabavali. Cerkev nas je pričakala v toplem soncu. Z griča smo imeli prekrasen razgled nad veličastnostjo Vipavske doline,

poleg tega pa smo lahko skoraj pomahali tistim, ki so se spuščali po strminah Piancavalla ter tistim, ki so se prav tam preizkušali v spretnostih drsanja. Hribi in grički so nam onemogočali pogled k plavalcem v Žusterno, toda verjamem, da jim naš pozdrav ni manjkal, saj so lahko tudi brez tega brezskrbno čofotali.

Komaj čakamo naslednji športni dan ...

Andreja Gregorič, 3. b

Trenutki ujeti v fotografski objektiv:

Edvard Kocbek: ČRNA ORHIDEJA

Vprašanje krivde in odločitve

Zelo težko je na podlagi ogledanega filma komentirati, kateri od glavnih junakov je imel bolj prav, kdo je za nastalo situacijo bolj kriv in kdo se je pri odločitvi zmotil. Jaz menim, da vsak po svojo.

V vojnem času sta res samo dve strani: ali si zaveznik ali pa sovražnik. Vmesne poti ni. V človeku, ki ti stoji nasproti, moraš prepoznati sovražnika ali prijatelja. Ker velja pregovor, da se je motiti človeško, se človek lahko zmoti. Ni potrebno veliko, da imamo najboljšega prijatelja za sovražnika in obratno. Ne samo v vojni, tako je tudi v vsakdanjem življenju. Če navežem na Kocbekovo Črno orhidejo. Gregor je Katarino videl s svojim sovražnikom, z nemškim vojakom, zato jo je podzavestno smatral za svojo sovražnico. Če vidimo neznanca s človekom, ki nam ni najbolj pri srcu, nam tudi neznanec v njegovi družbi ne bo najbolj všeč. Obsodili ga bomo brez sojenja, v naših očeh bo »kriv«, četudi je morda zelo prijetna oseba. Ne bomo mu dali niti možnosti za obrambo. Tako kot je tudi Gregor ni dal Katarini. Prvi vtis je zelo pomemben, Katarina je kriva izdaje domovine v očeh vseh partizanov, saj domovine ne moreš braniti, če jo varaš na tak način. Pa je človek res lahko obsojen izdaje samo zaradi hladnega,

brezčutnega ljubimkanja z našim nasprotnikom? Ali mora za svojo nepremišljeno, mladostno razposajenost, morda celo razuzdanost, resnično plačati z življenjem? Kdo je človeku dal pravico ubiti sočloveka zaradi subjektivnega pogleda na njegovo krivdo? Nihče. Sicer mislim, da tudi Gregorju pri odločitvi o Katarinini usmrčitvi ni bilo lahko. V kratkem času, ki sta ga imela na voljo, mu je zelo prišla h srcu in naenkrat je bil razklan človek: bil je partizan in bil je možki. Bil je predvsem možki. Sedaj ni bil boja samo na fronti, temveč tudi v sebi. Moral je presoditi, kaj mu pomeni več: domovina in tovariši ali ženska. Zmagovalka je bila domovina, zmagovalci partizani, poražena pa Katarina in on sam.

Ne bom obsojala njegove odločitve, da je izbral domovino, ker ne vem kako bi se v podobni situaciji odločila sama. Obsojam pa to, da so se odločili za Katarinino usmrnitev. Vedno se najde še kakšna rešitev, če se jo le poišče. Če bi pustili času čas in seveda Katarino pri življenju, bi morda slednja postala boljši zaveznik kot marsikateri vdani partizan na bojni črti. Večina ljudi se namreč spreobrne, če vedo, da jim je dana še ena možnost.

Romina Vidmar

Svinje rijejo po smetišču (Demokritos)

Modrost in ljubezen do modrosti naj bi bila ena izmed glavnih vodil človeka, ali še bolje, človeštva, na poti iskanja resnice, pravičnosti, praznora. Z vprašanjem prapočela in temeljnega vzroka vsemu, kar je in biva, se ljudje ukvarjamo hkrati s svojim obstankom; pravzaprav to že vseskozi enačimo s kvaliteto bivanja in smislom. Torej, ne zgolj biti, ampak predvsem to svoje bivanje razumeti in dojeti prostor, v katerega smo postavljeni. In, če je mogoče, razumeti okvire dimenzij, ki nas uokvirjajo, tudi dimenzije lastnega uma ter ga prav s tem preseči, dognati svero, ki vse dimenzije določa. Morebiti na tak način odkriti podobo Boga. Kakorkoli že, pri iskanju svojih poti do cilja, ki si ga zadajamo in za katerega smatramo, da bo ovrednotil ali pa zgolj opravičil čas, ki nam je na Zemlji namenjen, naj bi bili do sebe in do soljudi v karseda veliki meri in predvsem iskreni. Pravični. Kajti če iščemo resnico in pravico, bi bilo neumno misliti, da lahko do njiju pridemo kako drugače kakor preko njiju samih. Že živeti pravico pomeni spoznavati jo in jo potemtakem tudi odkrivati, vse do zadnjega dela, ki se pravzaprav skriva v nas samih. Takrat, ko postane naša vrednota ali, še bolje, načelo. Le preko pravice pa lahko pridemo do temeljev razumevanja Stvarstva, do resnice,

upoštevajoč ne samo lastna izkustva ter spoznanja, ampak tudi mnenja in modrost drugih, ki nam naš spekter gledanja sveta širijo. Zaprtost vase pomeni namreč omejenost in z njo nujno subjektivnost, preko teh pa ne moremo priti do končnega, objektivnega.

Veliko ljudi se pri iskanju odgovora zaplete sami vase. Biti pravičen do samega sebe včasih ni lahko, biti pravičen v upoštevanju zakonov za druge še težje. Človek rad zamenja trud za blagostanje, pohlevnost za lastno moč in veljavnost. Vse za to, da bi bil nekdo. Srečen nekdo. Nekdo, ki je v očeh drugih pomemben in boljši od množice povprečnežev. Iz zaljubljenosti vase si ustvari lastno resnico in jo malikuje. Konec koncev pa postane s tem povprečen prav sam, na ravni, v katero se povzdiguje. Ignorira lastni um in postaja vse manjši, nebogljen. Vedno bolj podoben živalim, ki zmotno in v nedogled rijejo po zaprtem smetišču lastnih prepričanj in želja ter na koncu v raztrohnelosti ostankov lastne slave ter blišča upehano spoznajo svojo zmoto, ali še huje, je ne spoznajo, vsekakor pa presneto resnično umrejo. V vseh ozirih. Smrt je tista, ki jim mora dokazati njihovo nemoč in majhnost in jim hkrati s prstom pokazati na zamujeno Resnico, pred katero so si vse svoje kratko

in bedno življenje zatiskali oči in jo prodali v nekaj ur fitnes centra, dvestošetrinideset tisoč vitaminov, petnekaj milijonov oguljenih bankovcev, sedem uspelih in eno neuspelo plastično operacijo ter, končno, nekaj izgubljenih ljubezni, brez katerih, kljub svoji neodvisnosti, samozavesti in nezlomljivosti, niso mogli.

In koga naj bi v razsvetljenstvo človeški neumnosti postavili za steber opore? Menim, da je izkoreniniti nikdar ne bomo mogli. Kristusa smo križali, pa se mu še vedno rogamo v posmeh. Dobe kraljev in cesarjev so mimo. Imamo demokracijo, v kateri lahko vsak svobodno pljuva po ostalih državljanih ali nedržavljanih. Bolj kot smo nemoralni in si svoje potrebe potešujemo v živalskih izgredih, da svinglerstva sploh ne omenjamo, bolj se borimo za varovanje človeških pravic in bolj se igramo pravične sodnike ter postavljamo pred sodišča velikokrat nedolžne ljudi, pozabljajoč, da bi bili morda sami veliko bolj potrebni poštene sodbe. Pravzaprav niso bili naši predniki iz visoko razvitih civilizacij nič boljši. Nek osivel starec, ki je zgolj ljubil modrost, je prav zaradi tega moral za svoj konec žejo potešiti s strupom, ki so mu ga drugi postregli. Moteča ni bila njegova ljubezen ali predanost iskanju resnice, temveč njegova neposrednost; ni se oziral na človeka, ki mu je stal naproti, ampak je pred seboj videl le željo,

da mu pomaga preseči lasten okvir. Dandanes je lahko temu tako reči, saj se je od takrat zamenjalo že dovolj lun. V tistih časih pa je, preprosto povedano, ne glede na starost ali stan, Sokrat ljudem dokazoval njihovo lastno neumnost. Naravnost logično je, da prepotentni zaverovaneži tega niso marali in so se odločili filozofa utišati. Ljudje se nismo v tem prav nič spremenili skozi dolga stoletja. Če bi se Sokrat rodil še enkrat, bi verjetno ne imel dosti več uspeha, kot ga je imel v antični dobi. Domnevam, da bi ga Amerika označila za državnega sovražnika in bi mu naprtila krivdo jedrskega oboroževanja. In Sokrat ne bi imel niti možnosti zagovora, o njegovi krivdi se sploh ne bi glasovalo. Bila bi nesporna, saj bi šlo za mednarodni interes. Utišali bi ga, spet. Toda ali res? Ni morda mrtev Sokrat veliko bolj glasen kot vsi njegovi nasprotniki, ki so imeli toliko povedati? Menim, da je s svojo veličino napisal zgodovino v posmeh vsem viškom blesteče Grčije in vsem njenim vplivnežem. In ne samo Grčije, dandanes pomaga k resnici celotnemu svetu in je vodilo ter eden izmed temeljnih začetkov modrosti. Filozofije. Z iskrenostjo, s katero je posredoval svoje prepričanje takrat in nam ga posreduje še danes, je navdihoval ljudi okrog sebe, da so mu posvečali življenja. Zaradi njega je Platon začel iskati boljšo državo, pravičnejšo, ki bi bila zgrajena na

modrosti. Sokrat ga je prepričal s svojo absolutno ljubeznijo, zaradi katere je bil pripravljen dati življenje, pa čeprav ni bil kriv obtožb, ki so ga gnale v smrt. Ljudi, ki so prisostvovali njegovemu poslednjemu zagovoru pred tožniki in sodniki, je sicer ves čas opozarjal na to in jim hotel odpreti oči. Vendar mu ni uspelo.

Če bi Sokrat še živel, bi si ljudje morali priznati, da smo večni učenci in ne učitelji in da naš um seže zgolj do tja, kjer se konča. Neprijetno bi nam bilo iz dneva v dan preganjati obada, ki bi s svojimi

piki poskušal zbuditi našo lenobo in nas prepričati, da bi sodelovali v njegovem plesu. Neprijetno bi bilo priznati, da ima prav. Da je smisel iskati resnico in ne jo sprostuirati ter si jo kupiti. Kajti, kaj ni to potlej le še kup odpadkov, ki si jih kitimo in se poskušamo ob tem nasmehniti, misleč, da smo dosegli sami sebe in s tem prišli na konec neskončnosti?

Sara Rustja, 4.a

Edvard Kocbek: ČRNA ORHIDEJA

Vprašanje odločitve in krivde

V noveli Črna orhideja je vprašanje odločitve in krivde zelo pomembno. Gre za vprašanje, ali se je Gregor pravilno odločil, ko je ustrelil Katarino in ali je za svoje dejanje kriv.

V noveli spremljamo zgodbo enaindvajsetletne Katarine in vojaka Gregorja. Gregor zasači Katarino z Nemcem, ki ga partizan ubije, njo pa odvede s seboj v tabor. Katarina je vse v taboru prevzela in sprašujejo se, ali je kriva izdajstva ali ne. Nekateri so na njeni strani, drugi ne. Med izpraševanjem ona niti ne zanika niti priznava svoje krivde, zato se partizani odločijo, da jo bo Gregor ubil. Novela se

konča s Katarinino smrtjo.

Gregor je s tem, ko je ubil Katarino, dokazal, da se je odločil za pripadnost četi ne pa za svoja čustva in želje. Sporen se mi zdi tudi sam uboj, čeprav so bili taki časi. Človeško življenje je nedotakljivo in ne razumem, kako lahko ubiješ človeka, ki ti pomeni vse. Gregor se je odločal med Katarino in pripadnostjo nekemu gibanju, prepričanju. Ali se je odločal kot partizan ali kot človek? Ali je kriv kot partizan ali kot človek? Če je Gregor pripadal partizanom, to pomeni, da je njihovo delo odobral in bil eno z njihovim prepričanjem. Lahko bi sklepali, da ni bil v konfliktu s seboj, pa vendar temu ni tako. Kocbek namreč piše, da mu

je glas zamiral, da so se mu roke tresle. Torej tudi Gregor sam ni vedel, ali je njegovo ravnanje pravilno. Kljub vsemu se je odločil. Tudi sama sem v dilemi, ali njegovo dejanje obsoditi ali ne. Glede na okoliščine, je bila Gregorjeva odločitev prava, saj je sledil ves čas eni ideji. S humanega stališča pa njegovega dejanja nikakor ne morem odobravati. Še bolj nerazumljiva oseba se mi zdi Katarina. Kako je mogla dopustiti, da jo je ubil? Kako to, da ni obsojala njegovega dejanja, če je vedela, da jo

Gregor ljubi?

Ne glede na vse moje dvome, mislim, da je Gregor kot človek kriv in če se postavim v njegovo kožo, lahko rečem, da sama ne bi ravnala enako. Ne bi mogla vzeti življenja osebi, ki diha zame in z mano. Menim, da bi na prvo mesto postavila vrednote in ljubljeno osebo. Konec koncev pa vsak pri sebi ve, kaj je zanj najpomembnejše. In tako je to vedel tudi Gregor.

Tina Rijavec

Pekel so ljudje okoli mene (Jean Paul Sartre: Zaprta vrata)

Stavek Pekel so ljudje okoli tebe je zelo znan stavek, ki ga srečamo v drami Zaprta vrata. Med prebiranjem knjige je ostal tudi meni v spominu in sem o njem razmišljala.

Po smrti se v peklu znajdejo tri osebe, glavni liki drame: Garcin, publicist in književnik, detomorilka Estelle in lezbijka Ines. Njihovi pogovori nam razkrijejo marsikaj o njihovi preteklosti in njihovih značajih. Ti ljudje so obsojeni in ne priznavajo odgovornosti za lastna dejanja. Druženje v peklu jih nato le prisili k izpovedi in tako spoznajo, da v peklu ni nobene pomote in da ljudi ne obsodijo za prazen nič. Kot pravi Sartre, smo ljudje obsojeni na svobodo in moramo pre-

vzemati popolno odgovornost za lastna dejanja.

Stavek Pekel so ljudje okoli tebe izreče Garcin proti koncu drame. Da razumemo, zakaj je prav on to rekel, moramo razumeti njegov lik in ostala ženska lika. Garcin se v peklu znajde, ker je mučil svojo ženo, jo varal, njegova življenjska pot pa se je končala z dvanajstimi krogli. Estelle je oseba, ki si, če jo primerjamo z drugima dvema, najbolj zakriva oči pred resnico. Na peklu je obsojena, ker je ubila svojo novorojeno deklico. Posledica tega je bila, da se je ubil tudi deklinčin oče. Estelle je umrla za pljučnico. Izmed treh likov se mi zdi najbolj posebna Ines, ki pravi, da hoče gle-

dati z odprtimi očmi in se boriti z odkritim obrazom. Ta njen stavek mi je zelo všeč, saj sugerira njeno realno plat osebnosti. Opiše se kot zavrženo, zlobno žensko, saj mora gledati druge, kako trpijo, da sploh obstaja.

Če se vrnem h Garcinu lahko povem, da je bil zelo strahopeten človek, in kot sem že prej omenila, vlačugar. Zanj predstavljajo pekel ljudje okoli njega, ker vedo in bodo vso večnost vedeli, da je strahopetec, sadist in vlačugar. S tem mu ti ljudje predstavljajo večno opominjanje njegove slabe vesti. Ta citat izraža nepopravljivost dejanj in neminljivo odgovornost zanje. Ker je Sartre ateist, je zanj krivda neizbrisana in večna, saj ni nikogar, ki bi grehe odpuščal. Tudi ko ljudje že pozabijo na naša zla dela, vzbuja odgovornost v nas

mučni občutek krivde pred družbo in tudi pred samim seboj. Pekel je tudi v človeku samem. Prav zaradi tega dejstva pa Garcin, Ines in Estelle ne morejo skozi vrata, ko se ta odprejo. Vsi trije se bodo torej vrteli v pošastnem krogu človeške zlobe, za katero so se sami odločili.

V življenju sprejemamo veliko odločitev in zavedati se moramo, da bomo zanje nosili odgovornosti in posledice. Prej ali slej bomo odgovarjali za dejanja, ki smo jih naredili v svojem življenju. V drami zaprta vrata Ines pravi: "Človek ni nič drugega kot tisto, kar je v svojem življenju počel."

Tina Rijavec

Pekel so ljudje okoli nas

Ob besedi pekel najbrž večina pomisli ogenj, na vročino, na nekakšno kazen za pregrešne ljudi, ki pa pride na vrsto šele po smrti. Drugi ob tej besedi pomislijo na svoje življenje, v katerem jim ni bilo nič prizaneseno. Malokdo pa v tej besedi vidi ljudi v svoji bližini, tiste, ki ustvarjajo svet okrog njega.

Sartre nam v Zaprtih vratih predstavi pekel kot odnos med ljudmi, ki eden drugemu povzročajo duševne

muke, ki pa so veliko hujše, kot pa bi bilo fizično trpinčenje. Gre za tri grešnike, ki bi pred svojimi grehi najraje zbežali. Pa nimajo kam ... Ne morejo ubežati pred sabo, eden pred drugim, niti pred svojimi grehi, saj so pristali za zaprtimi vrati. Garcin, Estelle in Ines so obsojeni na vlogo pekla, ki ga predstavljajo drugima dvema sotrpina.

Garcin je v peklu pristal zaradi trpinčenja žene in svojega strahopetstva. Pa pogledjmo, če nam

strahopetci res predstavljajo pekel. Sama menim, da ja. Ko se znajdemo v težavah, navadno ostanemo sami. Izpuhtijo tako imenovani prijatelji, izpuhtijo vsi tisti, na katere smo računali. Zаради nas se noče nihče izpostavljati in če že, rešuje samo svojo glavo. Največkrat takšni naložijo še kako poleno na ogenj ali pa nam preprosto kar sami prižgejo grmado, na kateri se scvremo. Krivi ali ne ... Res je lažje ubežati kot pomagati, toda »potunkati« nedolžnega človeka, ker smo sami moralno preveč šibki, da bi mu pomagali? Grozota! Nihče ne potrebuje takšnih ljudi okoli sebe, toda ali jih prepoznamo? Ali znamo v človeku, ki nam stoji nasproti prepoznati tistega pravega prijatelja, ki nas v nevihti težav ne bo pustil na dežju? Ali znamo izbrati osebo vredno zaupanja? Ko se nam podira svet in nimamo nikogar, na kogar bi se lahko naslonili, ko gori okoli nas, pa ne moremo nikamor zbežati, šele takrat navadno ugotovimo svojo zmoto. Takrat pa je za odrešitev že prepozno.

Druga grešnica je Ines, istospolno usmerjena ženska, ki je skupaj s partnerico ubila svojega bratranca. V enem izmed dialogov pravi: »Gledati moram ljudi, kako trpijo, da lahko sploh obstajam!« Res je, tudi takšni so. Ne morejo obstajati, če drugim ne povzročajo trpljenja; to je zanje hrana in pijača. Nikoli se ne nasitijo. Živijo za to, da vidi-jo druge trpeti in v tem neskončno

uživajo. Ti ljudje so pekel. So bak-le, ki gorijo le ob stiku s trpljenjem sočloveka.

Tretja soudeleženka tega trikotnega pekla pa je Estelle. Nekoč poročena ženska, ki je rodila nezakonskega otroka in ga pred očmi svojega ljubimca vrgla v jezero. Umor in prešuštvo. Tisti, ki skačejo čez plot, nekomu ustvarjajo pekel, največkrat pa je to pekel za vse udeležence. Prevarne malokrat ostanejo skrite in ko pride vse na dan, ogenj zagori. Pa ne ogenj ljubezni, temveč ravno nasprotno: ogenj sovraštva, ogenj zamer, peklenski ogenj, ki uniči družino. Ločitveni postopki, boj za skrbništvo, uničeno življenje otrok, ki so v vsej stvari največje žrtve. Tisti, ki varajo, ne varajo le svojih partnerjev, temveč tudi svoje otroke. Ustvarjajo jim sicer toplo življenje, ampak ogrevano z ognjem pekla. Drva so grehi in zammere, ogenj pa sovraštvo.

S krivičnostjo ljudje na takšne in drugačne načine ustvarjajo pekel okoli nas, če niso kar sami pekel. Tagore je nekoč zapisal: »Krivičnost je ogenj, ki mora neprestano nekaj vžigati, da sama ne postane pepel!« Ravno zato, ker je krivičnost v družbi dejstvo, drug drugemu morda celo nevede ustvarjamo pekel. Jaz sem nekomu pekel, ali veš, da si pekel tudi ti?

Romina Vidmar, 4.C

Moj prijatelj je drugačen. Pa je res?

Dandanes si ljudje predstavljamo svoje življenje kot nekaj samo-umevnega, nekaj, kar enostavno je. Prepričani smo, da ni nič posebne-ga, saj ga ima poleg nas še slabih šest milijard ljudi in je pač eno od mnogih. Res ni edino, je pa edinstveno! Vsak je namreč na tem svetu s točno določenim namenom.

Tega se zavedamo vse premalokrat. Živimo za goli jutri, kot žival, za katero je hrana edini smisel. Toda mi nismo le živa bitja, ki imajo v sebi nek nagon, v nas je neka višja sila; nismo le neka igra narave, smo čudovito stvarjenje. Nekoga in imamo izjemno sposobnost tudi duhovno in duševno dojemati življenje, sprejemati, pa tudi razdajati. Lahko smo srečni, da smo, pa čeprav ne po svoji volji in ne takšni, kot bi po našem mnenju morali biti – pa ne le po našem, vedno bolj postajajo pomembna mnenje in predstave ostalih. Ta so včasih dovolj, da nam vzamejo vso voljo, ves pogum ter moči za doseganje vrednot, ki so tako zelo pomembne.

Kljub temu obstajajo ljudje, ki jih to ne premoti in ki kljub raznim opazkam suvereno nadaljujejo pot, ki so si jo začrtali.

Poznala sem žensko, ki je vse življenje težila k iskanju sebe, za razliko od sodobnic, ki so neugna-

no iskale le svoje ogledalo, želele so namreč, da bodo s podobo v zrcalu zadovoljne. Ozirale so se po idealih, a so se v kosu stekla, ki naj bi se sčasoma preoblikovalo, videle le v obrisih. Vedno znova so jih žarki sonca, v odboju ob steklo, zaslepeli in preprečili realno sliko. Ali moremo to svetlobo primerjati z mnenjem drugih, s prevladujočim prepričanjem?

Omenjena je zrcalo shranjevala na notranjih vratih omare in ga tako skrivala pred slepečimi, zaslepljujočimi žarki svetlobe. Vrata je odpirala le ob "slabih" dnevih, svojo podobo pa občudovala. Razveseljevala jo je ter njenemu življenju vračala polet. Med ljudi je stopala z odločnim korakom. Neugnano je preskakovala polena, ki so jih pod njene noge spuščali mimovozeči "tovornjaki".

Večkrat sem jo vprašala: "Kako to, da ne obupaš? Kako lahko enostavno prezreš pokvarjeno okolico? Kako ti to uspe?"

Vedno sem dobila enak odgovor: "Ker se zavedam, da je moje življenje preveč vredno. Ne morem dopustiti, da bi ga uničila ta pokvarjenost. To mi daje pogum." Ob začudenemu izrazu na mojem obrazu pa je priznala: "Kljub temu, da se po cenjenju življenja razlikujem od ostalih, sem ranljiva kot vsi smrtniki. Verjemi, tudi meni ni vedno lahko."

Priznala je svojo šibkost, človeškost, vendar je bila najbrž edina v množici, ki se je zavedala svoje majhnosti in si jo je tudi priznala. Prav to jo je obvarovalo pred pohlepom in občutkom večvrednosti.

Izogibala se je barvitim izložbam in velikim plakatom manekenk. V njenem krogu se je prepletala lepa kopica ljudi – vseh starosti, obeh spolov. Radi so jo imeli in o njeni drugačnosti spontano pripovedovali drugim, predvsem pa so se mnogo naučili za svoje življenje. Seveda je bila ta skupinica premajhna, da bi lahko v svetu kaj premaknila. Doživeli pa so, da je svet, ki temelji na medsebojnem sprejemanju, prizanesljivosti in pristnosti, lep, in ta izkušnja jih je osrečevala. Nosili so jo s seboj v okolja, kjer so vladali zakoni potrošništva, in povsod pustili vsaj majhen pečat.

Našli so se tudi taki, in ni jih bilo malo, katerih merilom moja prijateljica nikakor ni ustrezala. Prezirali so jo in jo tlačili v koš "omejenih in staromodnih".

A zaradi takih ni obupala. Nasprotno. Svojega načina življenja ni bila pripravljena zavreči zaradi tistega, ki ga živi prevladujoča množica.

Večkrat se je ulegla na mehko travo v parku, se svobodno predajala toploti sončnih žarkov, ki so jo ogreli – tudi v srcu. Ni iskala toplote

v zevajočih izložbah z dragimi proizvodi v vabljeni embalaži.

Pogosto so se ji približali brezskrbni otroci. Vpijali so njene pravljice. Rekla mi je, da ji je žal zanje. "Zakaj žal?" sem bila začudena. "Saj so čisto nedolžni!"

Z grenkim nasmehom mi je razložila: "Da, nedolžni so in taki potujejo v življenje, ki ga živijo njihovi starši, že izgubljeni v množici. Bojim se, da bodo težko spoznali smisel življenja ob poplavi vse ponudbe. Vem, da jim skoraj ne morem pomagati, zato jim skušam življenje popestriti vsaj zdaj, ko lahko s preprosto pravljico preženem njihov dolgčas, ki ga pogosto preganjajo pred televizijskim ali računalniškim ekranom ob nasilnih oddajah in igricah. Starši jih tako zaposlijo, ker nimajo časa zanje. Sama pa si ga lahko vzamem in to, da koga osrečim, mi največ pomeni!"

Ko se je vračala domov, je vedno nabirala rože. Doma jih je postavila v vazo, včasih zasadila na skrbno urejene gredice pred svojim domom. Skrbno jih je negovala, kot bi bile njeni otroci, ki jih žal ni imela. Bile so prisposoba nje same. Cvetlice so ves čas svojega cvetenja širile okrog sebe svoj vonj. Nanje so sedale čebele, iz njih pile sladek sok ter ga prenašale na ostale cvetlice. Z medicino so odletele v panj, od koder so ljudje zase pobirali med. Cvetlice so preletavale

tudi čebele, ki se kljub žeji niso odločile za pristanek na teh cvetovih in so preletele vse cvetlice, ki so rasle nekoliko bolj skrito in bi se bilo potrebno potruditi do njih.

Prišel pa je čas, ko je ovenela in se poslovala še sama.

Mnogi ljudje so se šele zdaj zavedli, ob kom so živeli in morda šele zdaj cenijo tisto, za kar si je ona, ki si zasluži ime Človek z veliko začetnico, prizadevala vse svoje življenje.

Pogosto spoznamo, da je bilo tisto, kar smo prezirali, vredno veliko več, kot smo znali dojeti, šele, ko je že prepozno.

Da se to ne bo dogajalo, pa la-

hko poskrbimo le sami. Hodimo po svetu odprtih oči, razprtih rok in velikega srca. Tako bo naše življenje dobilo smisel, navidezna drugačnost pa postala lepota, ki življenje popestri in ponujala v razmislek dejstvo, da je življenje dar.

Kaj pa njeno ogledalo? Ostalo je na svojem mestu in morebiti še sedaj visi tam. Ne bi bilo slabo, če bi vsak od nas v svoje življenje postavil prav tako zrcalo, kakršno je bilo njeno, ali pa celo pokukal v "čudežno" omaro, kjer ni odboja vse preveč sijoče zunanje svetlobe.

Andreja Gregorič
(zmagovalni prispevek na
natečaju)

Moj prijatelj je drugačen

Ležim na postelji in opazujem letalo, ki se tiho pelje mimo mojega strešnega okna. Obožujem letala: sedeži so udobni, varnostni pasovi ne tiščijo, vrečke za bruhanje niso prozorne in občutek vzletanja je eden najlepših občutkov, kar jih poznam. Moje razmišljanje prestreže spomin na lansko poletje. Odpravila sva se v Madrid. Bilo je enkratno, na letalu sva poklicala stewardese in si zaželela blazino in odejo ter dodaten kozarec penine (za denar, ki sva ga plačala letalski družbi, sva si morala privoščiti nekaj glamuroznega). Ostalim potnikom sva v glavo metala ma-

jhne papirčke in nato pustila, da so za to krivili otroka, ki je sedel za nama. Čeprav nisva bila nikoli zaljubljena, sva se nekje nad Francijo odločila, da bova skupaj odšla na stranišče, ker naju je zanimalo, kakšen bo odziv osebja. Bil je presenetljivo nepresenetljiv; le ob izstopu iz letala mi je stewardesa rekla: »Upam, da si uživala v letu!« in mi nagajivo pomežiknila. Mar to pomeni, da so že vajene intimnega vedenja v majhnih letalskih straniščih?

Prav na madridskem letališču sva doživela najin prvi prepir. Začel se je, ko nisem našla svojega pot-

nega lista. Mislila sem, da sem ga spravila v tvoj nahrbtnik. Debata, kdo je bolj neodgovoren in kdo je večja ovira pri najinem potovanju, se je zaključila, ko sem ga našla na dnu svoje torbice; na platnicah je imel nekaj stopljene čokolade. Mislila sem, da se bo šele zdaj začela tvoja upravičena jeza, ti pa si se le nasmehnil in rekel: »Vseskozi sem vedel, kje je tvoj potni list. Samo zanimalo me je, kako bi izgledal najin prepir.« Nekaj trenutkov sem te le zmedeno opazovala in poskušala ugotoviti, kaj naj storim; nato sem se začela skoraj histerično smejati in te med hlastanjem za zrakom povabila na kavo.

Bila je sredo, mogoče četrtek. Sprehajajoč se po razbeljenih mardridskih ulicah sva polizala sladoled. Iskala sem novo temo za pogovor, ko si nenadoma rekel: »Mar misliš, da ima vsak človek svojo zgodbo?« Nisem popolnoma razumela vprašanja: »Misliš, vsak svojo, samo njemu lastno zgodbo? Seveda, saj ne moreta dva človeka živeti istega življenja. Čeprav ... nekatere zgodbe so si zelo podobne, pravzaprav se med seboj razlikujejo le v igralški zasedbi; zapleti in razpleti pa ostajajo že nekaj stoletij enaki.« »Pravzaprav sem te hotel vprašati, če misliš, da je zgodba napisana vnaprej; kaj smo pravzaprav mi: pisci ali le igralci?« »Ne vem, bolj se navdušujem nad idejo, da si sama pišem scenarije. Le tako jih lahko

tudi prepričljivo odigram. Kaj pa ti: pišeš ali igraš?« »Rad bi verjel, da je moje življenje posledica mojega dobrega pisanja, toda vse prevečkrat se mi dogodijo stvari, ki jih moj scenarij ni vključeval. Mar to pomeni, da sem zgolj marioneta v rokah Pisatelja?« »Ne vem. Tudi sama moram igrati in recitirati besedila, ki mi niso ravno pisana na kožo, ki se enostavno ne ujemajo s sobesedilom. Toda, če bi igrala le tiste stvari, ki si jih napišem sama, bi bilo moje življenje popolno; ker pa popolnost ne obstaja brez nepopolnosti, bi tudi moje življenje izginilo v nič.« »V bistvu misliš, da je tvoje življenje nujno neločljiva zmes dobrega in slabega; dobro si izbiraš sama, za slabo pa je kriv... Pisatelj?« »Ni čisto tako. Hotela sem reči, da sem za večji del scenarija kriva sama. Toda včasih se mi dogodijo stvari, na katere nimam vpliva, ki jih ne morem preprečiti ali povzročiti ne glede na to, kako močno se trudim. Temu Pisatelju bi sama enostavno rekla sreča.« »Torej verjameš le vase in v "srečo"?« »Da. Komu naj bi pa še verjela? Mazačem, ki mi obljublja zdravje in večno mladost, ateistom, ki mi oznanjajo boga, nesposobnim ekonomistom, ki mi za denar prodajajo denar?« Že sem zajela sapo, da bi te vprašala, v kaj veruješ ti, ko si me prijel za roko, me v teku potegnil za sabo in mi kričal: »Teci, najin avtobus nama bo speljal s postaje.«

Nikoli nisem izvedela, kakšen bi

bil odgovor na moje vprašanje, če naju ne bi prekinil prihod avtobusa. Vedno, ko je pogovor nanesel na to temo, si toliko časa obračal besede, dokler nisva začela govoriti o ceni sadja na tržnici ali o navidezni demokraciji sodobnega časa. To ti ni bilo podobno; navadno sem vedno jaz skakala iz ene teme na drugo, kadar mi pogovor ni bil všeč. Šele po dolgotrajnem prijateljstvu s tabo sem ugotovila, da veš pravzaprav vse o meni, ne glede na to, ali ti povem ali ne. Vedno si me vprašal, o čem razmišljam, čeprav si vedel, da tišina mojih besed pomeni, da moje misli niso v glavi, ampak se premikajo vzporedno z njo in iščejo rešitve, ki niso nikoli obstajale. Ti si razumel moje misli, čeprav jih nisem nikoli ubesedila in zdi se mi, da si največkrat poznal tudi rešitve, vendar si mi nalašč pustil, da jih poiščem sama. Mogoče mi tudi zato nisi nikoli odgovoril na vprašanje, ki sem ti ga vedno znova postavljala; moj tok misli se ti je zdel napačen, toda pustil si, da se sama prikopljem do rešitve.

Resnično sem uživala v najinih kot deževen ponedeljek po sončnem vikendu dolgih dvogovorih. Toda sčasoma so najini pogovori postajali enoličnejši; na moja vprašanja si še vedno odgovarjal ljubeznivo, toda kratko in skoraj malce prisiljeno; tvoje besede niso bile več tako žive, govoril si tiho, momljajoče, včasih sploh nisem razumela, kaj mi govoriš. Na moja

vprašanje vse pogosteje nisi vedel ali pa nisi hotel vedeti odgovora, le nekaj si zabrundal in pustil, da mi misli odpotujejo drugam. Vse redkeje sva se ob večerih pogovarjala o preživetem dnevu in ob žalostni pesmi nisem več postala otožna, ker sem vedela, da ne boš prišel, da bi me potolažil, rekoč, da je besedilo pesmi izmišljeno in neresnično.

V mislih ohranjam sliko tiste sobe: ponoči sem ležala na postelji, razmišljala o tebi in v mislih urejala vse ugotovitve, do katerih sva se dokopala skupaj. Naenkrat sem te zagledala ob vznožju svoje postelje. Tvoje besede so po nemem trenutku prerezale tišino; govoril si hitro, prehitro, moje misli niso sledile tvojim ubesedenim idejam, zato sem se trudila prebrati sporočilo monologa iz tvojih oči. Ko si ugotovil, da ti ne sledim, si se ustavil in tiho rekel: »Dolgo časa sem bil plod tvoje domišljije, tega ne zmorem več. Jutri boš vstala in si nekje v svetu našla pravega prijatelja, ki ne bo živel le v tvoji glavi.« Z nemirnimi koraki si odšel skozi vrata moje sobe. Nekaj časa sem le strmela v prazen prostor, ki je ostal za tabo; nato sem bruhnila v jok, saj sem spoznala, da sem izgubila prijatelja, ki ni nikoli obstajal.

Ležim na postelji. V mislih ponavljam tvoje besede. Še vedno nisem našla tvojega resničnega dvojnika; ne verjamem, da ga sploh kdaj

bom, čeprav si mi prav ti rekel, da mora upanje umreti zadnje. Želim si, da bi prišel nazaj. Včasih sem neskončno osamljena. Vem, da si to storil v moje dobro: v primeru neprekinjenega prijateljstva s tabo bi zblaznela in vsak dan bi morala požreti pest tablet, ki bi me nare-

dile še bolj noro. Toda ... Preklinjam željo drugih po moji normalnosti! – Raje sem nora s tabo kot uravnovešena v strahu pred samoto.

Tajda Logar

Mostovi Madisona

(Robert James Waller)

»So pesmi, ki se utrnejo z modrih trav, se dvignejo iz prahu tisočerih podeželskih cest. To je ena izmed njih.«

S temi besedami se začne knjiga, ki je svetu predstavila eno najlepših ljubezenskih zgodb.

Rober Kincaid je bil nenavaden moše, po poklicu fotograf. Že kot otrok se je precej razlikoval od svojih vrstnikov; niso ga namreč zanimale igre in zabava. Vse, kar je hotel, so bile dobre knjige, ki jih je neizmerno rad prebiral. V življenju ni imel nikogar, ki bi ga lahko ljubil. Žena ga je zapustila, prijatelji so odšli. Neka ženska ga je nekoč zelo dobro opisala z besedami: »Robert, v tebi je neko bitje, ki ga ne morem odkriti, nisem dovolj močna, da bi ga dosegla. Včasih imam občutek, kot da si že dolgo tukaj, dlje kot vse življenje, da si živel v skrivnostnih krajih, o katerih se nam še sanja ne. Če se ne bi borila in pazila nase, kadar sem s tabo, se mi zdi, da bi se lahko izgubila in se nikdar več našla.«

Takšen je bil Robert Kincaid.

Francesca Johnson je bila preprosta ženska. V Italiji, kjer je živel, je spoznala Richarda, s katerim se je omožila in se preselila v Iowo. Dobila sta dva otroka, ki sta v malem mestecu, imenovanem Madison County, srečno odraščala.

Nekega vročega poletja so se Richard in otroka odpravili na državni velesejem, Francesca pa je ostala sama doma. To ji je ugajalo, saj je tako imela dovolj časa zase. Že prvi dan jo je zmotil obisk. Neznani moški se je pripeljal do njenega doma in jo vprašal za pot do mostov, ki jih je moral fotografirati. Predlagala mu je, da mu jih pokaže in tako sta se skupaj odpeljala proti Rosemanovemu mostu v starem tovarnjaku, imenovanem Harry. Že od trenutka, ko ga je prvič zagledala, jo je Robert neizmerno privlačil. Na njem je bilo nekaj starinskega, nekaj z leti obrabljenega, vendar ne v njegovi zunanosti, temveč v njegovih očeh. Pri mostu

je napravil nekaj fotografij, nabral ji je šopek divjih rož, potem pa sta se vrnila na Francescino domačijo, kjer mu je ponudila ledeni čaj. Povabilo je sprejel in kmalu sta si v hladu domače kuhinje tešila žejo. Opazovala sta drug drugega in se pogovarjala o življenju, ki ga živita. Ko mu je povedala vse, kar ji je že dolgo ležalo na duši, se je počutila prijetno. Zadovoljna, da je imela pred sabo tako dobrega poslušalca in sogovornika, ga je povabila na večerjo. Skupaj sta pripravila enolončnico in se ob tem pogovarjala tako sproščeno, kot da bi bila stara znanca. Razlagal ji je o svojem delu, o tem, kako fotografira, Francesca pa ga je zavzeto poslušala. Po večerji sta se odpravila na sprehod po bližnjem pašniku, preden sta se poslovila, pa sta še popila kozarček brandyja in zaplesala v kuhinji, kjer se je rojevala nova ljubezen. Preden je zaspala, se je Francesca odpravila proti Rosemanovemu mostu in nanj pritrdila listek z vabilom na večerjo, namenjen Robertu. Naslednji dan jo je povabil, da se mu pridruži pri fotografiranju. Skupaj sta preživela lep popoldan, še lepši pa je bil večer, ko sta se ljubila. Zjutraj ji je rekel: »Zato sem tu, na tem planetu, ob tem času, Francesca. Ne zato, da bi potoval ali fotografiral, ampak zato, da bi te ljubil. Zdaj razumem to. Spuščal sem se z roba velikih višav, nekoč v preteklosti, dolga leta nazaj, ko se še nisem rodil v tem življenju. In

ves čas sem se spuščal proti tebi.« Naslednje dni sta preživela kot otroka, ki se nikoli ne naveličata razkrivati skrivnosti, ki jih nosita v srcu. Bilo je, kot bi na svetu obstajala samo onadva, dve preprosti bitji, ki samo skupaj tvorita popolno celoto. Izkazovala sta si ljubezen, ki je bila prepovedana, a v svojem bistvu nujna in najlepša stvar njunega življenja.

Prekmalu je prišel trenutek, pred katerim sta oba trepetala, trenutek slovesa. To so bile najtežje ure, kar sta jih kdaj preživela. Francesca ni hotela zapustiti Richarda. Mučil pa jo je tudi stavek, ki ga je prejšnjo noč izrekel Robert: »Avtocesta sem, in sokol, in vsa jadra na ladjah, ki so kdaj plule po morju.« Francesca ni hotela ubiti te popolne narave, tega popotniškega duha, ki je bil v njem. Ni verjela le v to, da je v sebi čutil cesto. Še več, prepričana je bila, da je sam tista cesta. Če bi mu to odvzela, če bi odšla z njim, bi se zaradi nje spremenil, nič večne bi bil možki, v katerega se je zaljubila. V slovesu, ki jima je prinašalo peklenko trpljenje, sta pretočila mnogo solza. Vsaka taka solza je bila dokaz za neuničljivo ljubezen, ki je gorela med njima in v njiju. Vedela sta, da je nikoli ne bo mogoče pogasiti.

Zvečer se je vrnil Richard z otrokoma in Francesca se je morala pretvarjati, kot da se ni nič zgodilo. Nekaj dni ni hotela v mesto, ker je bil Robert še tam. Ko sta z Richardom potem le šla v mestoi

po živila, ga je spet videla. Vozil je pred njima. V križišču je tovornjak Harry zavil proti zahodu, opazovala ga je, dokler ji ni izginil izpred oči, potem pa planila v jok.

Njeno življenje nikoli ni bilo več takšno kot prej. Zdaj je ljubila.

Francesca in Robert se nista nikoli več videla. Robert je imel pred tem veliko žensk, po tem doživetju pa nobene več. Tega, kar sta čutila eden do drugega, se ne da opisati z besedami. V zelo kratkem času ju je zasvojilo, trajalo pa je vse življenje. Ko sta bila skupaj, sta pozabila na čas, v katerem sta živela. Postala sta nova človeka, spet sta bila mlada, odvisna od tega čustva, ki ju je prevevalo. Za vse stvari v življenju se pripravljamo, marsikaj lahko pričakujemo, ljubezen pa je nekaj drugega. Pride, kadar se ji zljubi in če je prava, nas nikoli več ne zapusti.

Francesca je v pismu, namenjenemu njenima otrokoma, zapisala: »Želim si le to, da bi nekega dne tudi vidva doživela, kar sem jaz ...«

Robert je iz Francesce naredil žensko, ki je v pičlih štirih dneh prejela toliko ljubezni, da ji je zadostovala za celo življenje. Ljubezen med njima je bila neponovljiva in najbolj sveta stvar njunega življenja, saj ju je izpolnila in ju spremenila v človeka, ki sta v življenju našla nov smisel. To je bilo čakanje na večnost, kjer bosta končno združena, srečna skupaj. Celo življenje sta ostala povezana.

Ob slovesu je Robert rekel nekaj besed, ki so opisovale njiju in njuno življenje, čas, ki jima je še preostal. Rekel je, da nič več nista dve ločeni bitji, ampak da sta ustvarila iz sebe tretje bitje. Da nihče od njiju ne obstaja neodvisno od tega bitja, ki je popolnoma svobodno. V duhu sta torej ostala skupaj in spomini so ju ohranjali pri življenju. Kot otroku je bil Robertu všeč stavek Preden sem postal človek, sem bil puščica – nekoč, v davnih časih. Kot puščica je s svetlobno hitrostjo priletel v Francescino srce. Tako združena sta okusila blagoslov najlepše ljubezni.

Za konec naj napišem besede, ki jih je Robert rekel Francesci ob slovesu: »V svetu dvoumnosti je lahko človek le enkrat tako zelo prepričan o nečem in nikdar več, ne glede na to, kako dolgo živi.«

Irena Jakin, 4. c

Po očetovem odhodu so hčere ostale same

Bogat mož je imel tri hčere. Odhajal je na dolgo pot. Hčere je poklical k sebi in jim rekel: »Skrbite za moje imetje, dokler sem na poti. Na voljo so vam vse sobane, vse skrinje z denarjem in drugim blagom. Vse je v vaših rokah, le majhne lesene skrinjice v kotu moje sobe se ne dotikajte.« Poljubil je hčere in odšel.

Po očetovem odhodu so hčere ostale same. Vesele, da ni nikogar, ki bi jih nadziral, so šle vsaka na svoj konec hiše in uživale v svobodi. Kako prijetno je, če lahko pokukaš v vsako sobo in se veseliš vsega, kar novega najdeš in doživiš. Vse tri pa je glodala očetova zadnja misel, zadnji ukaz, naj ne odpirajo majhne lesene skrinjice v kotu njegove sobe.

Kako težko se je vzdržati in ne podleči skušnjavi! Posebno ko ti nekdo nekaj izrecno prepove, takrat je še težje. Skušnjavo sta poznala in ji podlegla tudi Adam in Eva, vedela sta, kako vabljiv je prepovedan sadež. Vanj so skoraj ugriznile tudi tri bogataševe hčere.

Že po nekaj urah svobode in samote so postale nemirne. Hiša ni bila več zanimiva, zanimiva pa je bila očetova skrinjica. Tako je kmalu nanese, da so se vse tri sestre znašle v očetovo sobi in poželjivo gledale v majhno, nepomembno skrinjico, ki pa je postala

pomembna takoj, ko jim jo je oče prepovedal odpirati.

Podobno se je zgodilo tudi Adamu in njegovi ženi Evi. Živelata v raj, sredi katerega je raslo drevo spoznanja in ničesar nista pogrešala. Nekega dne pa je Eva zapeljala kača.

Lesena skrinjica se je kmalu znašla 'na sredi med njimi' kot drevo v raj. Pazljivo in radovedno so jo sestre opazovale vsaka s svoje strani, kot bi bila najzanimivejša stvar na svetu. In zanje je najbrž tudi bila, četudi je bila le majhna, lesena, v kotu stoječa skrinja.

Teden dni po očetovem odhodu so spet sedele na postelji v njegovi sobi in zamaknjeno gledale v kot, kjer je stal prepovedan sad. Takrat pa je najmlajša in seveda najbolj radovedna hči vstala in se odpravila k skrinjici: »Pa kaj, če jo odprem. Oče tako ali tako ne bo nikdar izvedel, kaj so delale v času njegovega potovanja, torej lahko odprem skrinjo. Kdo ve, kaj se skriva v njej. Mogoče dragulji, denar, kaj bolj dragocenega. In če je ne odprejo, ne bodo nikoli vedele, kaj skriva ta grda lesena skrinjica.«

Tako nekako je najbrž razmišljala tudi Eva, ko jo je kača prepričevala, naj ugrizne v prepovedan sad: »Kako lepo bo, ko bosta z Adamom tako velika in mogočna kakor Bog. On vama je ta sad prepovedal, da ne bi postala kot On, ker se vaju je bal.« In Eva je odtrgala jabolko od

drevesa spoznanja.

Ko je najmlajša stegnila roko, da bi se dotaknila skrinjice, jo je zaustavil glas najstarejše in najrazsodnejše sestre. Ta je vedela, da ne bi bilo prav, če bi prekršile očetov ukaz. Tudi če oče ne bi nikoli izvedel, pač pa zaradi lastne vesti. Najstarejša je imela tudi najmočnejšo voljo upirati se skušnjavi in skupaj so sestre zdržale do očetovega prihoda.

Eva pa ni zdržala. Zagrizla je v greh in tako pretrgala vez med njo in Bogom. Tudi Adam je storil to usodno napako. Tudi on ni imel trdne volje in močnega čuta za odgovornost. Skupaj sta zagrešila in se tako oddaljila od Boga, ki ju je nato izgnal iz raja. Kača, satan, skušnjava pa je bila prekleta in Bog je naredil, da je nastalo sovraštvo med njo in ženo.

Na očetov prihod so hčere čakale še teden dni. Med tem so se vedno lažje upirale skušnjavi in najstarejša je s čutom za odgovornost tudi najmlajšo pripravila do tega, da ni več čutila skušnjave.

Ko je oče prišel domov, je videl, da se skrinje niso dotaknile in da so spoštovale njegov ukaz. Poklical jih je k sebi in jih nagovoril. Najprej je sam odprl skrinjico, ki je bila popolnoma prazna, potem pa jim je razložil, da jim jo je prepovedal dotikate se zato, da bi videl, kako in koliko so se zmožne upreti skušnjavi. Pohvalil je njihovo odgovornost in upiranje skušnjavi, da bi zagrizle v prepovedan sad.

Adam in Eva pa sta storila ravno nasprotno. Njuna volja je bila šibka in njuna odgovornost ni bila kdo ve kakšna. Mislim, da sta zato Adam in Eva simbol šibkosti in neodgovornosti. Je pa tudi danes tako. Navajeni smo vsega in če nam starši kaj prepovedo, je to za nas izziv. Nismo odgovorni, nimamo moči ne razuma, da bi sami sebe ustavili in spoštovali voljo staršev. Tako je še posebej, ker in ko smo mladi in polni sami sebe. Odgovornost je nekaj, kar nas ovira, močna volja nam tudi ni povšeči. Z odraščanjem in zorenjem pa se vse to spremeni. Sami vemo, kaj je prav in kaj ne in ko se upremo skušnjavi, se počutimo močne in zmožne vsega.

Žal mi je, da naša prednika nista imela take volje. Iz njune zgodbe se lahko marsikaj naučimo. Posebno o odgovornosti in močni volji, s katero se lahko upremo vsaki skušnjavi. Tudi želji, da bi postali kakor Bog ali da bi postali lastniki ogromnega premoženja.

Tanja Bolko, 1. a

Jakob Bergant – BERK

Dragi četrtošolci. Tudi na vas nismo pozabili. Vemo, vemo, da je matura že tu in da vas čaka tudi maturitetni esej. Zato smo se odločili, da vam ponudimo v branje en primerek razpravljalnega eseja oz. razmišljanja o Berku (sicer krajšega, ker je tema omejena, a vseeno reprezentativnega).

Pa srečno pri pripravi na maturo in le pridno berite in se čimveč naučite ...

JAKOB BERGANT – BERK

V romanu Menuet za kitaro spremljamo pripoved in dogajanja, ki nam jih oriše glavna oseba in prvoosebni ter personalni pripovedovalec Berk. V kratkem uvodnem okviru se kot pripovedovalec pojavlja tudi prepisovalec, ponekod dogajanje pripovedujeta tudi Anton in Bitter, ki dopolnjujeta Berkovo razmišljanje o vojni oziroma doživljanje vojne.

V romanu imamo priložnost zelo podrobno in celovito spoznati osebnost Berka, zato bi ga zelo težko opredelila kot slabega človeka, oziroma kot negativen lik, saj se Berk zelo spremeni. Lahko bi rekla, da doraste iz naivnega mladeniča v moškega, ki je prerasel egoizem. Dogajalno izhodišče romana je odhod Berka iz Ljubljane k partizanom. Že na začetku ga spoznamo kot osebo, ki se sprašuje, ve-

liko razmišlja, ki prizna, da o svoji okolici ve zelo malo. Kljub temu da zna tuje jezike (iz romana je razvidno, da zna tri ali štiri jezike), da veliko bere, se zaveda tudi slednjega: »Kako malo vem o tej bližnji okolici, ki me obdaja. In kaj mi je znano o planetu, na katerem živim?« (15) Zanimivo je tudi njegovo razmišljanje o vojni, ko pravi: »In vendar, ja, odhajamo na vojno. Včasih so imeli nekake duhovne vaje pri odhodu na vojno, ali so se napili, poveseljačili so, kako da zdaj odhajamo brez vsakih duhovnikov in telesnih vaj? Čisto tiho, s ponarejenimi dokumenti in s prepustnico za naše, z majhnim listkom, zašitim v obleko.« (19) Ta njegova razmišljanja o vojni vzbujajo v bralcu sum, ali je Berk zares človek akcije ali s svojim razmišljanjem zavlačuje svoj odhod. Spomni se, kaj o vojni pravijo drugi: »Vojna je naravno stanje človeštva. Torej prehajam v naravno stanje ...« (20), svoje "bojevanje" v mestu pa primerja s tistim na fronti, rekoč: »Nosil sem čevlje iz mehkega usnja, nosil sem klobuk postrani, in vendar smo se v nočnih sencah spremeni v vojake.« V romanu Menuet za kitaro so v ospredje postavljeni moški liki, ženske so samo objekt zapeljevanja, zavračanja, navidezne ali prikrite sentimentalnosti, niso pa objekt, do katerega bi moški gojili čustva, sploh pa ne moški, kot je Berk. Ženske Berka

vznemirjajo, čeprav o njih misli, da govorijo neumnosti. Bralec lahko spozna, da Berk v svojem življenju ni imel resnih razmerij, saj mu nobena ženska ni pokazala svojega pravega značaja, mu razkrila svoje notranjosti, oziroma je sam ni hotel odkrivati, saj je bil zgolj spolni užitek zanj čisto dovolj.

Vse te lastnosti in citati, ki jih srečamo že v prvem poglavju mi služijo kot temelj za oris, kako nasprotij polna oseba je Berk.

Mladega Berka zelo lepo opiše tudi Depolo, ko se pogovarjata. Depolo pravi, da je Keržan Berka opisal kot pravega filozofa, kot bistro glavico, a da ga je vseeno v Ribnici polomil. Depolo reče. »Ti pa važen ko stara marena ... in se ti ne da pogovarjati...« (100) Berk ostane po pogovoru z Depolom v dvomih. Eni ga učijo, da se v vojni ne sprašuje, drugi pa ga imajo za važiča, če nič ne vpraša in pripomni. V nadaljnjem pogovoru Depolo pravi, da se v vojni ne sme biti nekaj posebnega, ampak da je vsak partizan samo eden izmed čete. »Individualist si, Berk, taki pa okužijo z individualizmom celo okolico.« (101, 102) Kljub temu da Berka zares spoznamo na začetku kot individualista, kot osebo, ki še ni dozorela, se njegovo razmišljanje, njegova dejanja spremenijo, vsaj v kriznih situacijah. Njegovo prijateljevanje z Antonom in vez, ki jo je spletel z njim, ga naredijo boljšega človeka. Berk pravi: »Izgubila sva vse telesne in duševne oblike

bitij, postala sva nekaj drugega, morda podobnega dvema kapljicama, ki se bližata – in v nekem trenutku zatrepetala in seskočila v eno kapljico?« (311) Berk je iskal skupne lastnosti, značilnosti, ki so ga povezovala z Antonom. Čutil je, da je bil čas namenjen primerjavi njunih življenj in načina življenja. Kot primer lahko vzamemo poved: »Glede Boga sva se strinjala, da to sploh ni problem. Nekaj je zunaj človeka, nad njim; kako se to imenuje, čez stoletje ne bo več vprašanje. Smešno je misliti, da je človek svoj lastni Bog.« (353) Lahko bi rekli, da ga je prijateljstvo z Antonom zaznamovalo v pozitivnem smislu. Prijateljstvo med dvema moškima, med bojnim tovarišema je v romanu prikazano kot neizpodbitna človekova vrednota. Tovarištvo kot vrednota presega prijateljstvo in je tista sila, ki nadomešča navezanost na žensko in jo tako zaradi njene nepomembnosti postavlja v vlogo seksualnega objekta. Vojno tovarištvo je prav zaradi tega tudi osrednja vrednota romana. Čeprav se, kot že rečeno, Berk z določenega zornega kota spremeni, se v nekriznih situacijah ponovno pojavijo njegove stare napake. To je predvsem očitno v odnosu do žensk, ki mu jih vojna srečanja prinesejo v zadovoljitev. Berk na ženske gleda zviška in jih jemlje kot sebi neenakovredne. Če bi delo primerjali s Črno orhidejo, bi lahko rekli, da sta si v tem pogledu različni, saj Kocbek žensko

predstavi kot osebo, ki v moškem prebudi val občutij. Tu ne gre samo za telesno poželenje, ampak za nekaj duhovnega. Berk pa žensko jemlje kot predmet potešitve nje-gove potrebe, čeprav kdaj tudi sam dvomi v to. Če naštejemo 'njegove' ženske, so to: Marjana, Vesna, Bridka, dekle, ki mu je sešilo kapi-co, prostitutka, Sabina, ciganka in Meta. Odnos z vsako od njih je drugačen, prav svojevrsten odnos pa je imel z Bridko in Sonjo. Sonja ga je namreč fascinirala ne zaradi telesnosti, temveč ga je prevzela njena skrivnostnost, nedotakljivost, razumnost. S Sonjo sta se veliko pogovarjala in čeprav je o njej na začetku, ko sta se spoznala, rekel, da je ne jemlje kot ženske, si je premislil: »Obuta, oblečena, opasana sva se dotikala s svojimi hrapavimi površinami, in vendar se je pletla nekakšna mavrica med nama, čarobna in polna hrepenen-ja ...« (220) Spoznamo lahko, da je tudi ob vprašanju žensk v dvomih, saj sam prizna, da se nikoli ne sme reči, da pozna ženske. Kljub njegovemu hrepenenju in dokazovanju moštosti, mi je bil všeč stavek, ki ga izreče, ko mu je Sonja recitala Visoko pesem: »Zabolelo

me je nekje v globini ...« (221) Mislim, da ta enostavni stavek kaže na njegovo čutnost oz. rahločutnost in na drugačno dožemanje ženske – tudi žensko, tako kot moškega, vojna spremeni.

Če naredim kratko sintezo povedanega, lahko rečem, da v romanu Menuet za kitaro srečamo mladega in starega Berka. Mladi Berk je naiven, radoveden individualist. Stari Berk pa je človek, ki se zaveda pomena kolektiva, ki se nostalgичno spominja vojne, tovarišev, ki je statičen. Stari Berk ne raste več nikamor, temveč se oklepa spominov, s katerimi si osmišlja bivanje. Ne moremo reči, da si Berk izbere sizifovsko možnost, temveč da se, ko spozna, kako neizogibna je tragika in nepredvidljivost življenja, zateče v preziranje splošnih vrednot. Prav s tem spoznanjem pa se tudi začne njegova odraslost. Neizogibnost, tragika ... in razmere v svetu se ne morejo izboljšati; vse je (kot bi rekel Anton) "nasvidenje v naslednji vojni".

Tina Rijavec

Razmišljanje ob Leopardijevi pesmi Sam sebi

ŽIVLJENJE

Življenje je velika skrivnost. Nikoli ne moremo napovedati njegovega naslednjega koraka. Nikoli se ne moremo vračati nazaj in

podoživljati preteklih življenjskih trenutkov. Živimo iz dneva v dan. Samo življenje doživljamo različno. Kristjani verjamemo, da nam ga je podaril Bog in da ga Bog usmerja,

pripadniki drugih religij pa si to razlagajo drugače. Vsi pa moramo življenje znati spoštovati.

To se morda zdi nemogoče, ko pa je danes toliko samomorov, splavov; pa terorističnih napadov, ...

Vprašanje je tudi, zakaj so v svetu take razlike, zakaj obstaja revščina, zakaj bolezni. Na to vprašanje res ne vem odgovora, sploh ker naj bi bilo življenje za vse enako dobro in lepo. Imajo nekateri večjo pravico biti srečni kot drugi?

Po mojem mnenju ima vsak človek življenje, da ga razdaja. Če 'tiščimo' življenje zase, nam uhaja iz rok. S skupnimi moči bi svetu uspelo rešiti probleme današnje družbe ali jih vsaj malo omiliti.

Velikokrat opazujem ljudi in razmišljam, kako živijo. Nekateri uživajo vsak trenutek. Iz vsega želijo izvleči le najboljše in nekoč bodo ti ljudje lahko rekli, da niso ničesar zamudili. Srečo najdejo v majhnih stvareh, vsak dan se naučijo nekaj novega in dneva ne zaključijo s skrbmi, kaj bo jutri. S prihodnostjo se obremenjujejo le toliko, kolikor se je treba. Priložnosti, ki jim jih ponudi življenje, pridno izkoristijo. In ne ravnajo se po drugih, ampak dovolijo samim sebi, da so to, kar so.

Mogoče v opisovanju pretiravam in ljudi, ki bi tako živeli, sploh ni. Mogoče si mnogi tako življenje želijo, tako kot si ga želim jaz. Želim živeti pestro in zanimivo,

še vedno pa se kdaj pa kdaj skriti pred svetom, ko si zaželim miru. Verjetno pretirano sanjam, to bi bilo preveč popolno življenje. Spremeniti se moram počasi. Korak za korakom. Sedaj namreč živim v vsakdanjosti. Velikokrat se zamislim in ugotovim, da skoraj vsak dan preživim enako. Je to smisel življenja?

Nekateri ljudje ne razmišljajo tako. Življenje zajamejo z veliko žlico. Tudi oni izkoristijo vsako priložnost, ampak ne pustijo, da bi jih to osrečilo. Vedno hlepijo po nečem več. Velik pomen v njihovem življenju ima denar. Mladim, ki sodijo v to skupino pa občutek, da uživajo življenje, dajejo dajejo zabave, hrup, norenje, ... Lahko da je res tako enkratno, vendar mislim, da to človeka počasi prazni. Se bodo na starost spominjali vsake zabave? Jih bo to osrečevalo?

Druga skrajnost so ljudje, ki se zaprejo pred svetom. Ne želijo se izpostavljati, vseč jim je enoličnost, v tem svetu so varni. Tudi sama se kdaj tako obnašam, a mi ni vseč. Nekateri so na tak način srečni, drugi pa živijo na tak način po sili razmer.

Leopradijevo razmišljanje v pesmi je blizu zgornji možnosti. Pesnik govori o izgubi upanja, o nemoči in o ravnodušju. Edino rešitev vidi v smrti. Vsak od nas, ne glede na to, kako živi, se kdaj znajde v situaciji, ko nima upanja in se počuti nemočnega. Nekateri celo pomislijo na smrt. Imamo zato življenje,

da izberemo smrt. Nikakor ne. Življenje je namreč največ, kar imamo, zato se ga moramo oklepiti z vso močjo. Lahko izgubimo veliko stvari, a v življenju so še druge poti. Ponovno lahko zgradimo, najdemo izgubljeno. Ne strinjam se s pesnikom ... Opisal je skrajno stopnjo potrtosti, celo malce pretirava v tem ...

Tudi sama sem po naravi bolj pesimistična, a mislim, da vedno obstaja nekaj, kar dela življenje lepo, zanimivo, vredno obstoja.

Vedno znova torej ugotavljamo, da je življenje skrivnost, ki je nikoli ne bomo razvozlali. Ravno ta prepuščenost neznanemu nas

privlači in bogati. Včasih bi bilo zanimivo vedeti, kaj nas čaka naslednji trenutek, vendar bi življenje tako izgubilo svoj čar.

Upam, da bo to moje razmišljanje še komu sprožilo plaz misli, morda spremenilo njegovo mnenje. Življenja se ne smemo bati, saj le enkrat živimo!

(razmišljanje Katje Vodopivec, 2. b)

P.S.: Se tudi vi kdaj sprašujete, razmišljate o življenju? Razmišljate ob kakšni pesmi, ob proznem delu?

Tek za vozom (interpretativni esej)

Tekla je ... jemalo ji je sapo ... noge so bile že utrujene, vse žuljave in čutila je, kako ji krvavijo prsti. Zagledala je tisti hudoben in oduren obraz. Pripovedoval ji je lepe stvari, vabil jo je z nežnim glasom, božal jo je po laseh in jo ljubkoval. V težkih dneh, ko je služila pri neprijazni, stari in grobi Mariševki, je posijal v njeno življenje kot najsvetlejši in najtoplejši sončni žarek. Sprehajala sta se v mesečini, slavec je pel za grmom – njej na čast je pel in njemu. A sladke sanje in vsi upi so odšli, ko se je pojavila druga. Pripeljala se je v kočiji, bila je lepa, gosposka. Franckine sanje so se v hipu razblinile, videla ga je skozi

okno, on pa se je ozrl nanjo in njegov obraz je bil ves hudoben in oduren, kakor obraz morilca. Zbežala je pred njim in zdaj je hitela proti domu. Domov, kjer jo je čakala mati, kjer bo lahko legla na posteljo in mirno zaspala? In ko se bo zbudila, ne bo nič več otroškega na njej. Postala bo ženska in spoznala bo Toneta, ki ji bo obljubljal lepo življenje in s katerim se bo tudi poročila.

A ona o tem ni še nič vedela, ni razmišljala. Pijan glas je kričal za njo, bližali so se ji težki koraki. In že je bil ob njej, grabil jo je za roko ... Ko je bežala proti domu, jo je

dohitel pijanec in Franckine utrujene noge niso zmogle ubežati. Takrat, ko jo je zgrabil in je bilo vse tiho, je Francka zavzdihnila in videla je njega vsega lepega in sebe poleg njega v ozki jopici, v katero so bile uvezene cvetice, v belo pisanim krilu in s širokim belim slankom na glavi. A že se je pokazal njegov oduren obraz. Spomnila se je na vse. Voz je hitel pred njo in ona ga ni mogla dohiteti. Tekla je z okrvavljenimi nogami in ljudje na vozu so kričali. Bežal je voz pred njo, kakor je bežalo pred njo lepše in boljše življenje. Kakor se ji je izmaknilo lepše življenje, ko je gojila upe z mladim umetnikom, ki ji je laskal na dušo, kakor se je izmaknila sreča, ko se je poročila s Tonetom Mihovim. Tekla je, a voz se ni ustavil. A tudi Francka se ni ustavila. Upala je in sanjala, da enkrat vendarle doseže tisti voz in tisto židano ruto in masleni kruh. A globoko v sebi je vedela, da nikoli ne doide voza, nikoli ne pride na sveto romarsko Goro (do lepšega in boljšega); in če bi hodila do konca sveta, vse dolgo življenje – nikoli!

Željo, da bi dohitela voz – željo po tem, da bi se Franckino življenje spremenilo, lahko zasledimo skozi ves roman. Motivika stremljenja po boljšem povezuje roman v celoto, v vseh ključnih trenutkih Franckinega življenja se pojavi tek za vozom – tudi ob smrti. Francka doživlja tek za vozom, ko beži pred pijancem. Želi si, da bi mu ušla,

želi si, da bi dospela domov. Voz ji v tem odlomku predstavlja mirno življenje, hoče ubežati slabemu in grdemu svetu.

A Francka ni nikoli dospela na voz. Njeno življenje je bilo zaznamovano že od rojstva. Le kako naj otrok, ki ga mati zavrača, doseže kaj v življenju? Kako naj mlado dekle, ki ga je močno ranilo ljubezensko izkustvo, zaupa v svet? In otrok, ki priteče ves bolehen in prestrašen domov, pa mati kriči tik pred njegovim obrazom – kako naj bo sprejet od drugih ljudi, če ga še lastna mati ne razume? Francki je bilo že od rojstva usojeno, da ne bo dosegla svete romarske Gore, ne voza. A ona se je borila, trudila in tudi sanjala. Čeprav je vedela in globoko v sebi razumela, da se ne bo dvignila, je upala in verjela. Cankar nam s svojim simbolizmom, stopnjevanji, živahno in ritmično pripovedjo, poosebitvami, dekadencijsko pričara dogajanje na zelo slikovit način. Simbolika voza, stopnjevanje, ko pijanec dohaja Francko, opis čustvenega doživljanja Francke – »Obšla jo je grenka žalost, legala je nanjo kakor noč – nikoli ne doide voza ...«, vse preveva ena misel, ki združuje posamezne delčke v celoto.

»Hej, Francka, pridi no, sedi no gor, da se popelješ z nami na sveto romarsko Goro!«

Drveli so naprej in Francka je os-

tajala zadaj. Voz se ni ustavil, le vabili so jo. Obšla jo je grenka žalost, legla je nanjo kakor noč – nikoli ne doide voza, nikoli ne pride na sveto romarsko Goro.

Koliko jih je, ki v svojem srcu govorijo podobne besede, koliko

jih je, ki z okrvavljenimi nogami tečejo zadaj ... Jim bo nekoč uspelo doseči njihov voz? Jim bomo mi pomagali? ...

Sabina Lipušček, 3. c

Kurent hodi po Sloveniji leta 2004

Bil je prekrasen sončen dan. Vsi nestrpni smo čakali, da bi sedma ura končno odzvonila.

Odštevamo sekunde – joj, ta geografija – in končno tako zeleni znak šolskega zvonca! Za konec še zmolimo in ... oh, končno vikend.

Vsi nasmejani pomembno korakamo proti Marjanci, da »zapijemo« še ta teden, ki smo ga preživeli na tej šoli. Ja, je že res, da vsi govorimo, kako hudo nam je, pa da neutrudno čakamo konec te »zabačene« Vipave ter gremo v svet – na ljubljansko študentarijo, toda globoko v sebi vemo, da prav tu, doma, v Vipavi, kjer nam mame kuhajo in likajo, se nam ne godi prav slabo ... pravzaprav se imamo »fino«, še posebej sedaj, ko smo »tretji« in bomo kmalu že šoferji očetovih in maminih avtomobilov. Skupaj s Karin zavijeva še v market po kosilo – mame danes namreč ni doma. Nato še stečeva med prelepo jesensko listje, ga brcava in se igrava kakor petletni otroci. V valu histeričnega smeha se mi oko ustavi na sosednji klopici v parku. Opazujem mladeniča kakih petin-

dvajsetih let, z 'dredi' in čepico z napisom Bob Marley. Kljub jesenskim temperaturam nosi usnjene sandale in poletne jamajške hlače. Najine oči se srečajo. Prej resen obraz se prelevi v iskren nasmeh. Vrnem mu toplino in stečem za Karin, ki že hiti proti Marjanci pred najinimi sošolci, da nama ne bi zasedli najine mize ob oknu.

Mmm ... kako topel je kapučino ... in ta penica! Prava mala poslastica za te nizke temperature. Spet mi uide misel skozi okno. Spomnim se nanj – tako preprostega in toplega, kakor ta kapučino. Zamislim se. Če pohitim, ga morda še ujamem ... ali pa ga ni več tam. Kar naenkrat vstanem, vržem na mizo par cekinov in se opravičim Karin, da moram nujno iti ter da ji potem vse razložim. Oblečem plašč, pgrabim torbo, stečem skozi vrata. Tečem med neurejeno parkiranimi avtomobili in se zasopla ustavim pod platano. Uh! Zadiham ter se navidezno pomirim ob pogledu na moško postavo v parku.

Opazim, da ni več sam. v naročju drži kitaro in umirjeno boža po

strunah ter poje pesem v polomljeni angleščini. Pred seboj ima oguljen kovček kitare – najbrž je namenjen za drobiž dobrodelnežev. Začnem se pomikati proti njemu, srce mi brez tehtnega razloga razbija v prsih, v rokah pa trdno stiskam bankovec za 100 tolarjev. Približam se mu, sklonim se h kovčku ter položim denar vanj. Kar naenkrat pa na svoji roki začutim dotik, ki je tuj, vendar topel in miren obenem. Trdneje me primer za roko, raztegne mojo dlan, položi vanjo prav tistih 100 tolarjev, ki

sem mu jih namenila, in umirjeno z žametnim glasom zašepeta: »Pojdi in pomiri se!« Za trenutek zastrmim v globoke oči. Ničesar tujega. Vstanem ter odidem z ne- navadnim občutkom.

Odklenem vrata hiše, se usedem na stol za mizo ter gledam v stensko uro. Kazalca. Ure, minute, sekunde. Mi pa hitimo. Čemu?

Manica Lavrenčič, 3. c

Kurent hodi po Sloveniji leta 2004

Nekoč je živel potepuh Kurent. Hodil je po mestih in vaseh in igral prelepe melodije, s katerimi je razveseljeval ljudi. Kamorkoli je prišel, so ga ljudje sprejeli vsaj z nasmeškom ali iskrico v očeh, čeprav so bili utrujeni in žalostni. Kurent je v njihovih očeh videl osebne stiske, videl pa je tudi bolečino naroda. A sam jim ni znal pomagati. Vse, kar je znal, je bilo le igranje violine. Ta pa je nekega dne utihnila. Ni se oglasila, ko je z lokom pritisnil na struno, da bi zaigral. Nič ni bilo narobe s strunami ali lokom, violina je le mirno gledala, kako se gubi Kurentov obraz zaradi skrbi.

Violina je bila edina stvar, ki jo je imel, sedaj pa je delovala izmučeno. Ko je žalosten taval po ulici, je srečal čarodeja. Vprašal ga

je, ali zna začarati violino, da bi zopet zaigrala. Čarodej je, sprva začuden, ugotovil, da violina ne bo igrala še nekaj časa. Rekel je, da bo nekaj časa spala. Kurent se je zbal, da bo umrl, še preden bo violina spet začela igrati.

Čarodej se ga je usmilil in ga začaral v spanec, da se bo zbudil, ko bo violina spet igrala.

Spet sem med domačimi ljudmi. S svojo pojočo violino. Sedaj igra še lepše, saj je veliko starejša. Toda ko hodim po ulicah, sploh ne vem, če vidim prav. Vsi ljudje so žalostni, izmučeni, le begajo gor in dol. Ne vidijo me. Ko pogledam koga v oči, hitro umakne pogled, kot da bi jih hotel okraستي. In tu je zrasla tako velika stolpnica, da niti vrha ne vidim, včasih pa so tu tako lepo dišali kostanjevi cvetovi. In ljudje sploh

ne prisluknejo mojim melodijam. Samo hitijo mimo. Kaj je narobe? Jim ta glasba ni več všeč? Ali pa so čisto pozabili na glasbo? Le zakaj hodijo nekateri ljudje s slušalkami na ušesih? Zdi se mi neumno, da poslušajo nekoga, ki ga sploh ne vidijo.

In sploh se nič ne pogovarjajo med sabo. So pozabili besede ali so se sprli med seboj? O ti slovenski narod! Od zmeraj suženj, za zmeraj suženj. Toliko pijanih, omamljenih ljudi. Pa sem si včasih mislil, da je hudo. In toliko laži v ljudeh. Kot bi bili pozabili na iskrenost in ljubezen. Še več ljudi je prestrašenih. Česa se bojijo? Toda jaz jih vidim. Oni mene ne. Mogoče bi moral zagradi bolj otožne pesmi. Verjetno bi se raznežili in se vsaj malo sprostiti in umirili. A kaj, ko znam igrati le vesele pesmi! Vedno sem le te igral in ljudje so se z njimi veselili.

Sedaj pa se počutijo nelagodno, če se za trenutek nasmehnejo. Ti, moja violina! Zakaj si začela igrati sedaj, ko naju nihče ne potrebuje? Najbolje bo, da zaspim in se zbudim, ko me bodo ljudje hoteli poslušati.

Kurent je odšel. Nikoli več se ni vrnil na ulice našega mesta. Violina pa je ostala. V moji omari je. Toda ne le v moji. V vseh omarah je. Razdrobljena na milijarde koščkov nam poje. Poje nam, naj bomo sami violine. Naj poskušamo razveseliti druge, da bodo znali biti veseli ne samo takrat, ko bodo imeli rdeče nosove. Naj pojemo o upanju. Mogoče nas bo kdo poslušal. In potem ...

Potem se bo mogoče spet vrnil v naše kraje tudi Kurent.

Ana Grahor, 3.c

Ljubezen v Svetem pismu

Sveto pismo je polno različnih zgodb, ki govorijo o ljubezni. Lahko so resnične, lahko so izmišljene, vse pa izhajajo iz našega življenja. Tako lahko rečem, da vsaka zgodba prikazuje nas same, v različnih življenjskih situacijah.

Jezusova prilika o izgubljenem sinu natančno prikazuje pravo ljubezen. Sin najprej vzame imetje, ki mu pripada, nato ga zapravi in ker pride v tisto mesto huda lakota in pomanjkanje, sin ugotovi, da ni prav ravnal. Sprevidi, da mu

je bilo doma, pri očetu lepo, da je imel vsega na pretek. Zato se skesan vrne k očetu in ga prosi odpuščanja. In kaj naredi oče? Ga zapodi od hiše, vpijoč, naj se nikdar več ne prikaže pred njegovimi očmi? Ne, sam mu steče nasproti, objame ga, celo poljubi. Da mu novo obleko in obutev, pripravi veselico, da se povesele ob vrnitvi izgubljenega sina. Drugi sin, ki očeta ni nikdar zapustil, pa je bil na polju, kjer je trdo delal v očetovo veselje. Ko je slišal za veselico, je

postal jezen, ljubosumen. Očetu je rekel, da mu je vedno dobro služil, da je trdo delal in varčeval svoje premoženje, toda njemu ni priredil veselice. Oče se je nasmešnil in mu razložil, da ima oba sinova enako rad, poveseliti pa se je bilo treba, ker se je izgubljeni sin spet vrnil v očetovo hišo.

Ta prilika nam prikazuje globoko ljubezen očeta do sina, ki ga je zapustil. S to zgodbo nas Jezus uči, da tako odpušča tudi naš oče, Bog. Vsakemu grešniku, ki spozna, da ni prav ravnal, da se mu vedno najbolje godi pri Bogu, razpre svoje roke. Odpuščanje je največja oblika ljubezni, saj mora človek, če želi nekomu odpustiti, velikokrat ponižati svoj ponos, ponižati sebe. Oče bi se lahko razjezil na svojega sina, saj mu je povzročil veliko bolečin s tem, ko je odšel od doma. Vendar se je ponižal, postal je majhen tako kot njegov sin. In to je naredil sam, s svojo voljo, s tisto pravo zastonsko ljubeznijo. Čeprav ta prilika večinoma govori o sinu, sama mislim, da je junak te zgodbe oče, ki je sinu odpustil.

Na drugi strani pa v priliki nastopa še drugi, 'pridni' sin. Svojega očeta ima rad in ga spoštuje, a vseeno ga vznemiri ljubeč očetov odnos do sina, ki očeta ni spoštoval in je zapravil polovico njegovega premoženja. Postane ljubosumen, nevoščljiv svojemu bratu. Velikokrat smo taki tudi sami. Gledamo na druge, ki ne živijo v skladu z moralnimi načeli, pa ven-

dar jim vse v življenju uspeva. Mislimo si, jih res ne vidiš, Bog? Zakaj njim podarjaš lepo, brezskrbno življenje, sami pa se moramo boriti z vsakim dnem posebej? In kaj nam naš Oče odgovori: »Odpuščaj! Odpuščaj tako kot jaz! Vidiš tistega novega direktorja, ki nima zglednega življenja, pa je vendarle na vrhu? Odpusti mu, postani njegov prijatelj, sam mu s svojim zgledom pokaži pravo pot življenja. In kadar me boš ti potreboval, takrat bom ob tebi.«

Bog nas ima rad kot svoje otroke, kot svoje izgubljene sinove, zato nam vedno znova odpušča in nas sprejema k sebi. Podarja nam največjo obliko ljubezni, odpuščanje. To je čudovito, vendar tudi obvezujoče. Ne moremo prositi Boga odpuščanja, ne da bi mi odpustili drugim. Gospod rad odpušča in želi, da to ljubezen izkusimo tudi mi. Ker nam je potem lažje in ker lahko potem vsaj malo zaslutimo, kako neizmerna je Božja ljubezen do nas.

Zato bodimo vedno pripravljeni prvi odpuščati, ljubiti prvi. Le tako bomo lahko s čisto vestjo molili Jezusovo molitev: »... odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom ...«.

Marjeta Hrvatin, 1. a

ne prisluhnejo mojim melodijam. Samo hitijo mimo. Kaj je narobe? Jim ta glasba ni več všeč? Ali pa so čisto pozabili na glasbo? Le zakaj hodijo nekateri ljudje s slušalkami na ušesih? Zdi se mi neumno, da poslušajo nekoga, ki ga sploh ne vidi.

In sploh se nič ne pogovarjajo med sabo. So pozabili besede ali so se sprli med seboj? O ti slovenski narod! Od zmeraj suženj, za zmeraj suženj. Toliko pijanih, omamljenih ljudi. Pa sem si včasih mislil, da je hudo. In toliko laži v ljudeh. Kot bi bili pozabili na iskrenost in ljubezen. Še več ljudi je prestrašenih. Česa se bojijo? Toda jaz jih vidim. Oni mene ne. Mogoče bi moral zaigrati bolj otožne pesmi. Verjetno bi se raznežili in se vsaj malo sprostiti in umirili. A kaj, ko znam igrati le vesele pesmi! Vedno sem le te igral in ljudje so se z njimi veselili.

Sedaj pa se počutijo nelagodno, če se za trenutek nasmehnejo. Ti, moja violina! Zakaj si začela igrati sedaj, ko naju nihče ne potrebuje? Najbolje bo, da zaspim in se zbudim, ko me bodo ljudje hoteli poslušati.

Kurent je odšel. Nikoli več se ni vrnil na ulice našega mesta. Violina pa je ostala. V moji omari je. Toda ne le v moji. V vseh omarah je. Razdrobljena na milijarde koščkov nam poje. Poje nam, naj bomo sami violine. Naj poskušamo razveseliti druge, da bodo znali biti veseli ne samo takrat, ko bodo imeli rdeče nosove. Naj pojemo o upanju. Mogoče nas bo kdo poslušal. In potem ...

Potem se bo mogoče spet vrnil v naše kraje tudi Kurent.

Ana Grahor, 3.c

Ljubezen v Svetem pismu

Sveto pismo je polno različnih zgodb, ki govorijo o ljubezni. Lahko so resnične, lahko so izmišljene, vse pa izhajajo iz našega življenja. Tako lahko rečem, da vsaka zgodba prikazuje nas same, v različnih življenjskih situacijah.

Jezusova prilika o izgubljenem sinu natančno prikazuje pravo ljubezen. Sin najprej vzame imetje, ki mu pripada, nato ga zapravi in ker pride v tisto mesto huda lakota in pomanjkanje, sin ugotovi, da ni prav ravnal. Sprevidi, da mu

je bilo doma, pri očetu lepo, da je imel vsega na pretek. Zato se skesan vrne k očetu in ga prosi odpuščanja. In kaj naredi oče? Ga zapodi od hiše, vpijoč, naj se nikdar več ne prikaže pred njegovimi očmi? Ne, sam mu steče nasproti, objame ga, celo poljubi. Da mu novo obleko in obutev, pripravi veselico, da se povesele ob vrnitvi izgubljenega sina. Drugi sin, ki očeta ni nikdar zapustil, pa je bil na polju, kjer je trdo delal v očetovo veselje. Ko je slišal za veselico, je

postal jezen, ljubosumen. Očetu je rekel, da mu je vedno dobro služil, da je trdo delal in varčeval svoje premoženje, toda njemu ni priredil veselice. Oče se je nasmešnil in mu razložil, da ima oba sinova enako rad, poveseliti pa se je bilo treba, ker se je izgubljeni sin spet vrnil v očetovo hišo.

Ta prilika nam prikazuje globoko ljubezen očeta do sina, ki ga je zapustil. S to zgodbo nas Jezus uči, da tako odpušča tudi naš oče, Bog. Vsakemu grešniku, ki spozna, da ni prav ravnal, da se mu vedno najbolje godi pri Bogu, razpre svoje roke. Odpuščanje je največja oblika ljubezni, saj mora človek, če želi nekomu odpustiti, velikokrat ponižati svoj ponos, ponižati sebe. Oče bi se lahko razjezil na svojega sina, saj mu je povzročil veliko bolečin s tem, ko je odšel od doma. Vendar se je ponižal, postal je majhen tako kot njegov sin. In to je naredil sam, s svojo voljo, s tisto pravo zastonsko ljubeznijo. Čeprav ta prilika večinoma govori o sinu, sama mislim, da je junak te zgodbe oče, ki je sinu odpustil.

Na drugi strani pa v priliki nastopa še drugi, 'pridni' sin. Svojega očeta ima rad in ga spoštuje, a vseeno ga vznemiri ljubeč očetov odnos do sina, ki očeta ni spoštoval in je zapravil polovico njegovega premoženja. Postane ljubosumen, nevoščljiv svojemu bratu. Velikokrat smo taki tudi sami. Gledamo na druge, ki ne živijo v skladu z moralnimi načeli, pa ven-

dar jim vse v življenju uspeva. Mislimo si, jih res ne vidiš, Bog? Zakaj njim podarjaš lepo, brezskrbno življenje, sami pa se moramo boriti z vsakim dnem posebej? In kaj nam naš Oče odgovori: »Odpuščaj! Odpuščaj tako kot jaz! Vidiš tistega novega direktorja, ki nima zglednega življenja, pa je vendarle na vrhu? Odpusti mu, postani njegov prijatelj, sam mu s svojim zgledom pokaži pravo pot življenja. In kadar me boš ti potreboval, takrat bom ob tebi.«

Bog nas ima rad kot svoje otroke, kot svoje izgubljene sinove, zato nam vedno znova odpušča in nas sprejema k sebi. Podarja nam največjo obliko ljubezni, odpuščanje. To je čudovito, vendar tudi obvezujoče. Ne moremo prositi Boga odpuščanja, ne da bi mi odpustili drugim. Gospod rad odpušča in želi, da to ljubezen izkusimo tudi mi. Ker nam je potem lažje in ker lahko potem vsaj malo zaslutimo, kako neizmerna je Božja ljubezen do nas.

Zato bodimo vedno pripravljeni prvi odpuščati, ljubiti prvi. Le tako bomo lahko s čisto vestjo molili Jezusovo molitev: »... odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom ...«.

Marjeta Hrvatin, 1. a

Razmišljanje o ljubezni v Svetem pismu

Izbral sem si Priliko o izgubljenem sinu, saj je v njej ljubezen vseka-kor zelo poudarjena, pravzaprav je ključna za razplet zgodbe.

V zgodbi nastopajo oče in dva sinova, ki jima je podeljen del dediščine. Prvi sin ostane doma in očetu pomaga pri vseh kmetijskih opravilih, drugi sin pa se odpravi v svet, kjer zaradi svojih grehov obuboža in se vrne domov. Oče ga sprejme s široko odprtimi rokami, kar se drugemu sinu in večinoma tudi bralcu zdi nekoliko skregano z logiko. Seveda je gonilo tega ne- navadnega sprejema prav ljube- zen. Oče kot simbol za Boga zelo ljubi svojega sina in hudo obžaluje njegov odhod v svet, saj čuti, da se mu tam ne bo godilo nič dobrega. Sin, ki je bil vedno doma in zato ni vaje mestnih skušnjav v svetu, seveda takoj propade. Ker se oče zaveda, kako je bil sin nemočen, o je zapustil dom, mu odpusti tudi to, da je zapravljal svoj del dediščine.

Drugi sin je ostal doma in ni videl skušnjav mesta, zato ne razume očetovih dejanj, sam je vendar vselej ravnal po vseh pravilih in se tudi zelo trudil, da bi ugodil očetovi volji, brat pa je zgolj zapravljal in prešuštoval. Očetovo ravnanje je zato bralcu težko razumljivo, saj se mora bralčev pogled dvigniti nad običajna pravila, gledati mora skozi oči ljubezni.

Vsak oče ljubi svoje otroke in ker je tudi svetopisemski oče razumel

stisko svojega sina, ga je sprej- el. Tako mu je podaril čudovito možnost, da se spreobrne in začne živeti pošteno do sebe in drugih. Kot sem že omenil, je svetopisem- ski lik očeta zelo dober simbol za Boga. Je usmiljen, tudi pravičen, svoje otroke ljubi in jim odpušča grehe. V nekaterih zgodbah iz Svetega pisma je Bog sicer neko- liko strožji, a vendarle ljubi njemu vdane in tiste ljudi, ki se ga boje.

Po mojem je ljubezen v vsej svoji abstraktnosti zelo preprosta. Ko nekaj ali nekoga ljubimo, si del njegove duše prenesemo vase in se poistovetimo z njim. Varu- jemo ga, kot bi varovali sami sebe in vse, kar si želimo, želimo tudi njemu; njegovi strahovi postanejo naši strahovi. Tako lahko spoz- namo svet v drugačni luči in ne- nazadnje delček za delčkom skozi koščke ljubljene stvari ali osebe v sebi v sebi spoznavamo tudi sa- mega sebe. Včasih za ljubljenega storimo nekaj, kar bi se drugim zdelo neverjetno neumno, a je za nas same najlepše, kar lahko na- redimo. Da, pravzaprav lahko tisto seme ljubezni v nas zraste v prele- po rožo in celo preraste nas same. Tedaj človek lahko spozna, kako je majhen in začuti lepoto sveta. Torej ljubimo svet, kajti začutili ga bomo in postal bo del nas ter nas ljubil ...

Klemen Cotič, 1.a

»Imejte se radi, nikar se ne žrite!«

Članek, ob katerem sem razmišljala, se mi je zdel zanimiv, saj govori o sprejemanju samega sebe takšnega, kot si in o ljubezni do sebe. Zgovoren je že naslov: »Imejte se radi, nikar se ne žrite!« Danes se na žalost vse prepogosto podrejamo večinskim idealom, pa naj bo modnim, lepotnim ... Še posebno na tem področju blestimo ženske in dekleta, ko na vsak način poskušamo doseči ta ideal. Vseposod lahko najdemo članke, kako se znebiti svojih slabosti oz. kako jih skušati odpraviti, ta članek pa nam spregovori tudi o tem, da moramo svoje slabosti znati sprejemati. Poudarja, da se večina ljudi osredotoči na tistih 10 odstotkov svojih slabih lastnosti, pri tem pa pozabljajo ceniti ostalih 90 odstotkov, kar naj bi bilo dobrega — smo torej zelo samokritični. Avtor vidi rešitev v pozitivnem mišljenju, kateremu naj sledi tudi ščepec smisla za humor. Najprej moramo svoje negativne misli o sebi zamenjati s pozitivnimi. Avtor zelo poudarja tudi hvaležnost. Vsemu, kar nas obdaja. Članek nadalje govori o skrbi za dobro telesno počutje. Poudarja, da si je dobro postaviti končni cilj in z majhnimi koraki težiti k njemu. Pri tem je pomembno tudi to, da se znamo sprostiti in umiriti. Za dosego cilja naj bi si postavili obveznost – skrb zase in svoje telo. Ko nam uspe nek cilj doseči, se

tako ali drugače nagradimo.

Mislim, da je precej očitno, da za avtorja človek ni samo telo. Že s tem ko poudarja moč mišljenja, hvaležnost, pozitiven vpliv sproščanja ipd., se dotakne tega, da je človek nekaj več kot »kup mesa in kosti«, da za človeka vredno življenje ne potrebuje le hrane in drugih materialnih dobrin, temveč tudi »dobrine« za nekaj, kar je za človeka nekako pomembnejše od telesa, za človekovo dušo. Verjetno je tudi, da ima duh zanj nek pomen in ga pojmuje kot nekaj, kar sicer je v človeku, vendar to področje prepušča drugim.

Osebo se s prebranim člankom večinoma strinjam. To, da ima pozitivno mišljenje zelo velik vpliv na celotnega človeka, je bilo že neštokrat znanstveno dokazano. Pozitivno usmerjeni ljudje so večinoma bolj zdravi, tako telesno kot tudi duševno, manjše ovire in napor v življenju jih ne vržejo takoj iz tira, so zadovoljni z življenjem, saj znajo tudi v preizkušnjah najti svetlo plat. Dandanes je resnično težko biti optimist. Hiter tok današnjega potrošniškega življenja nam pravzaprav ne dopušča, da bi si vzeli čas zase, ter v tišini in miru razmislili o svojih dobrih lastnostih, še bolj pa o tem, zakaj jih imamo. Od kod smo jih sploh dobili in s kakšnim namenom? Ljudje predvsem pozabljamo Nanj, ki nas je ustvaril in nam dal vse,

kar imamo, Nanj, ki ima z vsakim od nas prav poseben načrt in nam je prav zato podaril vse naše dobre lastnosti, da bi jih uporabili in si ustvarili lepo življenje. V članku me je nekako najbolj zbadlo prav to, da avtor pravi »zahvaljujte se vsemu okrog vas«.

Kajti prav to je večinoma poglobljena napaka sodobne družbe. Ljudje ne priznavajo več Boga. Ne moreš se zahvaljevati stvarim samim po sebi, kajti nič, kar je v naravi ali kar je ustvaril človek, ni nastalo oz. prišlo samo od sebe, vse prihaja od Boga. Njemu se moramo torej za-

hvaljevati za vse, kar imamo in kar nas obdaja. Samo On lahko naredi naše življenje lepše in polnejše. Res je tudi, da se morda včasih zdi, da imajo nekateri več dobrega kot mi, a v takih trenutkih se spomnimo na Božjo previdnost, ki že ve, zakaj mora biti tako. Prepričana sem, da je Bog v vsakem od nas zakopal enako dobrega, le najti moramo te svoje dobre plati, jih razviti in izkoristiti kar imamo, ne pa se samo pritoževati zaradi nečesa, česar nimamo.

Sara Milavec

Kršenje avtorskih pravic

To temo sem si izbrala, ker sem idejo za nalogo dobila iz članka, ki opisuje svojevrsten problem današnjega časa, kršenje avtorskih pravic. Problem se je nekako razvil sorazmerno z nastankom računalnikov, še posebej interneta. Kar naenkrat se je neznanska količina podatkov pojavila tam, kjer je vsem in vsakomur dostopna, na internetu. Posamezniki so na njem objavljali skladbe, videoposnetke, ideje, ki so bili last nekoga drugega. Ostali so si lahko te shranili na trde diske, diskete ali CD-je in jih tako pokazali prijateljem, z njimi služili, tj. jih zlorabljali. Dokler je to počelo le majhno število ljudi, to ni predstavljalo prevlekega problema, ko pa se je ta pojav, sorazmerno z naraščanjem

računalnikov, priključenih v internetno omrežje, razširil, je postal neobvladljiv. Drastično je začela upadati prodaja glasbenih in video nosilcev, izdanih pri založbah, in posledično je upadal tudi zaslužek igralcev, glasbenikov, znanstvenikov, podjetij. Nič, kar je shranjeno na mojem ali Vašem računalniku, ni v današnjem času več »sveto«, vse lahko neka tretja oseba prebere, zlorabi, in to celo brez naše vednosti. Še ta seminarska naloga bo teoretično dostopna celemu svetu, takoj ko bom kliknila na ikono »Shrani«. Zloraba avtorskih pravic pa še zdaleč ni vezana le na podatke, ki jih imamo na računalnikih, sodobni ponarejevalci so mojstri v posnemanju izdelkov znanih znamk, s tem pa

kršijo avtorske pravice.

Članek opisuje dogajanje na kitajskem, v cesarstvu industrijskega in računalniškega piratstva. Tam celotno gospodarstvo temelji na kršenju avtorskih pravic. Avtorica opisuje, kako na ogromnih tržnicah samemu Giorgiu Armaniju prodajajo ponarejene ure, ki so ponaredek njegove blagovne znamke, za desetino cene »originalnih« ur. Problema jim ne predstavlja niti naročilo ogromnih količin ponaredkov, povrh vsega pa se od originala po videzu sploh ne razlikujejo, niti v najmanjših podrobnostih. Na vprašanje, kje so ponaredki narejeni, pa odgovarjajo z »ne vem«, velikokrat s sumničanjem v oči. Proizvajalce po vsem svetu kršenje avtorskih pravic stane letno 500 milijard dolarjev, kar je enako 7 % celotne mednarodne trgovine. 92 % vseh programov, nameščenih na kitajske računalnike, je ilegalnih kopij originalov, kar priča o ogromni razširjenosti računalniškega piratstva. O tem se ne sme govoriti javno, čeprav oblasti piratom večkrat pogledajo skozi prste. Vseeno pa včasih velike kupe presnetih CD-jev in DVD-jev drobijo z bagerji, v njih pa so uperjene televizijske kamere z vsega sveta. Ker so evropski proizvajalci na kitajskem trgu zaradi piratstva ob 20 milijard dolarjev, EU od Kitajske pričakuje, da bo z novimi zakoni pirate začela priganjati ostreje. Izvajanje

teh zakonov pa je za Kitajsko zelo težko, saj bi s tem ošibila svoje gospodarstvo, saj po raziskavah največ dobička glede na vložen denar prinaša ravno industrija kopiranja farmacevtskih izdelkov. Te pa je Kitajska polna. Avtorica članek zaključuje s tem, da mafijsko podprto industrijsko piratstvo vedno bolj postaja del mednarodnega terorizma. Ugotavlja tudi, da se bodo razmere izboljšale šele, ko se bodo tudi kitajski proizvajalci počutili ogrožene zaradi nešteti kopij in ukradenih licenc in se bodo odločili za patentiranje svojih izdelkov in idej.

Avtorica na človeka ne gleda neposredno, bolj se osredotoča na proizvajalce, manj na človeka kot posameznika, čeprav je vse to precej povezano. Brez posameznikove ideje ni izdelka, ki bi ga nek proizvajalec izdeloval in prodajal. Pogled na duh, dušo in telo moramo sami razbrati, saj avtorica tega ne predstavi neposredno. Po mojem mnenju je vsaka stvar, ki jo človek ustvari, posledica tega, da duh nakaže neko idejo, ki jo potem duša razčleni in razjasni, telo pa nazadnje sporoči ostalim posameznikom. S tega zornega kota je kršenje avtorskih pravic »kraja« človeškega duha, kar pa je zelo slabo, ne le za »ustvarjalca« ampak tudi za »tatu«, saj se njegov duh s krajo ne strinja in tako vpliva na njegovo podzavest, kar pa zmede njegovo dušo in lahko

v najhujšem primeru pripelje do raznih motenj.

O problemu kršenja avtorskih pravic sem že veliko razmišljala, še preden sem prebrala ta članek. Že prej sem bila do tega problema precej neopredeljena, sedaj pa sem le še bolj zmedena. Strinjam se z obema taboroma, tako s proizvajalci in ustvarjalci, ki izgubljajo dobiček, kot z obupanimi ljudmi, ki hočejo le preživeti na vsak način in bolj ali manj revnimi porabniki, ki se obrnejo k piratstvu, a le v primeru, da proizvajalci za svoje proizvode določajo nenormalno visoke cene. Najbolj aktualen primer so CD-ji. Posebej za to raziskovalno nalogo sem zbrala vse svoje originalne CD-je in ugotovila naslednje: da je bila povprečna cena vsakega izmed njih okoli 3000 SIT, da je bilo na njih povprečno med 50 in 60 minut glasbe, da je bilo na njih od 10 do 15 skladb in da mi je bilo med njimi vseh le približno 5 do 7 skladb. To pomeni, da približno polovice CD-ja sploh nisem poslušala, torej sem 1500 SIT dobesečno vrgla proč. Če se to dogaja tudi ostalim (in v to ne dvomim), bi glasbene založbe v dobro uporabnikom lahko našle kak drug način prodaje glasbe; poslušalcu bi na primer lahko omogočile, da bi določen CD poslušal en teden, nato pa bi se odločil, katere skladbe bi iz njega lahko kupil in bi založbi izplačal denar za glasbo, ki mu je res všeč. To pa bi založbam seve-

da prinašalo manj dobička, kot ga je uporabnikovo metanje denarja stran in ker sedanji materialni svet zanima le dobiček, se to še ne bo zgodilo tako kmalu. Vseeno pa glasbene založbe hitro izgubljajo dobiček, razlog so različni P2P programi. Ti delujejo tako, da je veliko število uporabnikov prek interneta povezanih v mrežo, preko katere si lahko izmenjujejo raznovrstne podatke, tudi glasbo. Tukaj lahko uporabnik, ki so mu všeč le 3 pesmi z nekega CD-ja, vpiše naslove teh pesmi in jih čez nekaj minut že lahko posluša, ne da bi zapravljal denar za glasbo, ki mu sploh ne bi bila všeč. Seveda tako dejanje s stališča kršenja avtorskih pravic ni pravilno, nespoštovanje pravice do izbire poslušalcev s strani glasbenih založb pa prav tako. Prav tako pretiravajo proizvajalci računalniških programov. Microsoft, katerega lastnik je Bill Gates, eden izmed najbogatejših ljudi na tem svetu, na kitajskem prodaja svoj operacijski sistem Windows za 200 dolarjev, povprečen Kitajec pa v celem mesecu ne zasluži toliko denarja. Kaj je to drugega kot pohlepno grabljenje dobička? Ta pohlep po denarju pa me zelo moti, saj človeka naredi slabega, dojemljivega le za materialno »lepoto«, če ta sploh obstaja. Kraja ideje nekega posameznika pa se mi zdi ravno tako obsojanja vredno dejanje kot pohlep, čeprav je v resnici prav pohlep tisti vzgib, ki nas »prisili« v to, da krademo. Kdo

ve, koliko pohlepnežev je obogatelo in želo čast, ki pa jim sploh ni bila namenjena, saj so ideje nekoga drugega predstavljali kot svoje. Včasih pa človek krade avtorske pravice le zato, da preživi. Tak primer so kitajski delavci. Če bi jim zaprli tovarne, v katerih izdelujejo ponaredke, bi jim zaprli pot do kruha. Tukaj ne gre več za pohlep, ampak za golo slo po preživetju. Zato kršitelje avtorskih pravic, ki kršijo, da bi preživel, podpiram.

Zaključim lahko z mnenjem, da se opisani problem zagotovo ne bo spremenil, dokler ne bo spremenjena politika delovanja velikih koncernov in založb. To pa se bo zgodilo takrat, ko bodo omenjeni delali v korist uporabnika in ne le za dobiček.

Ana Trobec, 1.a

Zakovitosti sporazumevanja med ljudmi

1.) UVOD

Zmožnost učinkovitega komuniciranja z ljudmi postaja v sodobnem svetu vedno pomembnejše. Odnosi med ljudmi so vedno bolj zapleteni in raznoliki, ker tradicionalni hierarhični vzorci komuniciranja (olika, spoštovanje, vljudnost) počasi izginjajo (???). Vedno več ljudi trpi zaradi občutka izoliranosti in osamljenosti, saj ustvarjanje zadovoljujočih odnosov, ki temeljijo na enakopravnosti in zaupanju zahteva precej spretnosti. Številni članki v revijah in časopisih so me spodbudili k pisanju o zakovitostih sporazumevanja med ljudmi.

2.) ČLANEK

V časopisu smo nekega dne dobili Mobitelovo reklamo o novi iznajdbi: MOBTEL UMTS. Iz reklame sem izbrala nekaj člankov, ob katerih

sem se zamislila o naših pristnih medsebojnih odnosih.

a.) Prvi ima naslov ŽIVLJENJE Z MOBTELOM UMTS – HITRO, ENOSTAVNO, BARVITO ... Kako hitro je življenje? 384 kilobitov na sekundo.

Ena glavnih prednosti mobitel UMTS je vsekakor bistveno večja hitrost prenosa podatkov, vse tja do 384 kilobitov na sekundo. To pomeni, da je surfanje po internetu hitrejše in udobnejše. S tem mobilnikom tako le v nekaj sekundah opravite rezervacijo za letalo ali pa si ogledate TV novice ... Ta aparat nam prinaša tudi novo dimenzijo pogovora v živo, kjer se sogovornika tudi vidita na zaslonu. Življenje vsekakor niso le besede. Vidim te, slišim te! Pokliči, da vidim, kako si!

b.) Drugi članek pa je v obliki intervjuja s predsednikom UMTS

Foruma Jeanom-Pierrom Bien-aimeonom: »UMTS bo prej ali slej prevladal!« O vsebini tega članka ne bom pisala, podala pa bom svoje mnenje o le-tej in o avtorjevem pogledu na to tematiko.

Avtor ima poseben pogled na človeka. Preveč potencira njegovo storilnost, poudarja hitrejše življenje, pri katerem naj bi mu pomagal mobilni telefon UMTS. Strinjam se, da je mobilnik gotovo boljši in zmogljivejši od prejšnjega, a avtor ga opisuje kot 'pripomoček', s katerim bo naše življenje hitrejše, enostavnejše in barvitejše. Z njim naj bi si pomagali pri medsebojnih odnosih. Namesto da bi prijatelja obiskali, se z njim raje pogovorimo po telefonu, saj prijatelja celo vidim na ekranu. Pozabil pa je, da brez pogovora ni resničnega stika med ljudmi. Človek je zanj oseba, ki je stalno dosegljiva, ki zna čas najbolje izkoristiti, ki je vedno 100 % pripravljena na vse in obveščena o vsem, kar se dogaja po svetu. Ne pomisli na njegove duhovne potrebe, na ljubezen, na pogovor, na izražanje čustev ... Da sploh ne omenjam duše. V celi reklami ni bila niti enkrat omenjena. Avtor je sicer nekaj govoril o medsebojni navezanosti, vendar vedno in samo preko mobilnikov, s katerimi bi človek postal 'robot'.

MOJE MNENJE

Mislim, da je avtor s tem člankom popolnoma zgrešil pravila o med-

sebojnih odnosih. Nenehno po- navlja, da bodo uporabniki mobilnikov popolnejši in uspešnejši v življenju. Vendar je življenje brez medsebojnega stika, pogovorov v živo in ljubezni, življenje brez smisla. Ob branju reklame sem se zamislila. Mar je razvoj že tako daleč, da ljudje sploh ne pomislijo več na drug drugega? Osnovno pravilo humanih odnosov med ljudmi je pogovor. Če nikoli ne iz- vemo, kako vpliva naše mišljenje na drugega, niti drugi ne ve, kako njegovo vedenje vpliva na nas, odnos med nama kmalu postane 'vožnja po dveh tirih' brez med- sebojne kretnice. To je življenje drugega ob drugem in drugega z drugim.

Ker me je ta tema zelo zanimala, sem se pozanimala o osnovnih pravilih odnosov med ljudmi. Kot sem že omenila, je osnovno pravi- lo pogovor. Z njim izražamo svoja čustva in sprejemamo drugačnost. Tudi to je eno izmed pravil oz. ZAKONITOSTI SPORAZUMEVANJA MED LJUDMI:

1. Sprejemanje drugačnosti – vsak človek je nekaj enkratnega; vsakdo predstavlja enkratno kombinacijo lastnosti, ki jo je težko ali pa tudi nemogoče spreminjati, zato je treba človeka sprejemati takega, kot je in ne takšnega, kot si ga mi želimo. Luis Proto pravi: »Vsak od nas ima na tem svetu pesem, ki jo poje tako, kot ni bila peta še nikoli. Vsak od nas je prišel na svet zato,

da bi k celoti prispeval določeno kvaliteto ...»

2. Omogočanje razvoja – vsi bi morali imeti možnost razviti darove, ki so nam bili dani ob rojstvu. Nimamo pravice v imenu t.i. 'ljubezni' preprečevati nekomu, da bi bil to, kar bi mi želeli, da je in ne to, kar želi on.

3. Sprejemanje sporov – popolna harmonija med ljudmi je v večini primerov lažna harmonija. Srečen odnos je tisti, v katerem se ljudje znajo ustvarjalno spreti in spor prinese na koncu neke pozitivne rezultate. Kako rešimo spor? Sklenemo kompromis; 'nasprotniku' povemo, kaj nas muči (oblikujemo 'jaz' stavke); postavimo se v vlogo tistega, ki nas je prizadel; preden odgovorimo tistemu, ki nas je prizadel, globoko vdihnemo in se umirimo ... Spor je večini brezpredmeten, saj imata obe sprti strani lahko svoj prav, le razumeti morata ena drugo.

4. Poslušanje – je bistvenega pomena za medsebojni odnos. Če sogovornika pozorno poslušamo in se ustrezno odzivamo, mu dajemo občutek, da se zanj zani-

mamo, da nam je pomemben in da ga skušamo razumeti.

5. Najpogostejše napake pri sporazumevanju: ne vemo, kaj sploh želimo povedati; hočemo povedati preveč naenkrat; informacije so pomanjkljive, nepovezane in ni jasno, kaj je bistvo; poslušalec ne posveča izključne pozornosti sogovorniku; razmišlja o odgovoru, še preden je slišal do konca; ocenjuje, če ima sogovornik prav ali ne, še preden je dobro razumel sporočilo.

SKLEP

Za prijetne in uspešne medsebojne odnose se je potrebno potruditi. Z malo znanja in vaje lahko odpravimo katero od svojih morebitnih napak pri komuniciranju. Zakonitosti sporazumevanja med ljudmi so dokaj preproste. Če se jih bo vsak posameznik zavedal in jih izvrševal, bo s tem spremenil sebe, medsebojne odnose in pripomogel k boljšemu jutri ...

Anja Reya, 1. b

Haiku

Spet zrem v ekran.
Danes jutri in vsak dan
Postajam zaspan.

Hladno jutro je,
sonce je visoko že

dan začenja se.

Velik masten krof
sredi mize se blešči,
slasten se mi zdi.

V daljavi vidim
čudne temne obrise.
Zelo se bojim.

Pozabim na vse
lepo postaja mi že,
ko prebudim se.

Nevihta je prišla,
strela je udarila,
dež zaliva tla.

Jan Pipan

Svet pada z neba,
zvezde z vesolja lete,
a jaz ljubim te.

Labod vrtnico,
vrtnica v laboda zre.
Oba slepa sta.

Zvezda utrne se.
tvoja zadnja želja je:
ne padi name.

Svetle so lučke.
Da, sredi jeseni že
vabijo kupce.

Nezamrznjena.
Cela, frišna tuna, ja,
v želodec plava.

Trpi vrtnica,
ko laboda prebada.
krvav trn ima.

Klemen Čepirlo:

Popisan zvezek,
učiteljica razlaga,
tabla se suši.

Listje šelesti,
kostanj je že dozorel,
jesen je prišla.

Klemen Cotič

Jaz – napačna?

Sem mogoče napačna,
hladna in mračna?
Me obdaja pesimizem,
zaradi česa se grizem?

Sem malo prestrašena,
negotova in nezrela še?
Je minil še en dan slabosti,

da se počutim v veliki norosti?

"Brez veze" je pisat to na papir
potegujmo se le za mir.
Le kje na svetu je pravica?
Zakaj nihče ne sliši mojega klica?

N.Bi.

Ti

Pogled nate je kot na jutranje
žarke,
nežne in vztrajne, ko pokukajo
skozi okno,
igrive in plesoče ob pesmici
vrabčkov.

S svojimi besedami in dejanji
človeka prevzameš,
s svojim pogumom ga namažeš
in v težavah mu pravo pot
pokažeš.

Če ob razlaganju svojih skrbi
jočem,
nekje najdeš tisto besedo, katero
iščem.
In naslednji trenutek me preplavi
smeh, ki ga hočem.

Ti si pravi unikat,
v sebi skrivaš velik zaklad.
Maja, lepo te je imeti rad.

Nikolina

Pesem in jaz, jaz in pesem

Ni važno, ali skačem od veselja,
ali jočem od trpljenja.
Ob vsakem trenutku dobim
navdih,
da napišem kakšen stih.

Moja pesem včasih joče,
a srce ji tega noče.
Takrat sem res zanjo v skrbah,
da mi mar ni za smeh.

Zares gre, ko sem vesela.
Pesem meter nad tlemi bi letela.
In pojavijo se resne težave,
to so tiste prave.

Včasih je zasanjana,
v oblakih zajadrana.
Ne vem natanko, kaj sanja,
morda branja?

Moja pesem doživlja veliko stvari,
včasih jo srce celo na list izpusti
in če je ta tista prava,
se tam prav lepo zabava.

Ona nima cene,
saj je del mene.
V nje se razpoloženje pokaže,
ki nikoli ne laže.

N.Bi.

Poetov boj

Oh, Lucija! zakaj nisi črna, zakaj bela si,
kot ajdovo polje spomladi,
oh – Lucija – ZAKAJ?

V tvojih bedrih skriva se svoboda
in ljubezen topla do gozdnega roba,
tvoj žar razsvetli mi temô.

Kako si sploh upaš tako govoriti,
le kako si upaš na tem svetu sploh biti?
Lucija le moja bo, to vemô vsi,
bo vedno verjela mi, zamè pač živi.

A misliš, da pesem je vse?
Da osvojile jo bodejo štirivrstičnice?
Eh, ti si en pesnik – sanjač,
ti podkev in žeblijev si, ne verzov kovač.

Le žali, le žali, v tem dober res si!
Ak verze pa kuješ, ej, prec` obžaluješ,
da pesnik si ti,
ker to zaboli srcè,
ki želi, da te zapusti.

Pak karsižebôdi zamera med náma,
razrèšila je pač ne bodeva sáma.
Lucija, ti mlada nebeška sodnica,
ti deklica zlata, svobodna kot ptica!
Poleti tja gor med oblake, povej,
kateri te more ljubiti odslej!
Kater`mu srce in vse drugo boš dala,
kater`mu goreče srce boš preklala.

Govori, kar hočeš, resnično jaz vèm,
Lucija bo moja, tu ni več dilèm;
zatè pa kovaški poklic pride prav,
kovač boš v peklu, ah, tebi bo žal.

Luka Hrovatin, Matevž Červ, 3.a

Verjetno marsikoga od nas večkrat zanima, kaj se skriva za obrazi ljudi, ki nam dan za dnem v glave vcepljajo znanje. Pred očmi imam seveda profesorje. Včasih se nam zdijo zelo nedostopni in na nek način celo drugačni. Pa saj so tudi oni ljudje! Vendar jih mi poznamo le kot osebe z dnevniki v rokah, sprehajajoče se po šolskih hodnikih. Da bi jih spoznali tudi z druge plati, smo se odločili za marsikoga drzen korak in jih s tem malodane presenetili!

Bojana Kompara

Uspešen/-na sem v ...

Govorjenju neumnosti ob nepravem času.

Če bi ulovil/-a zlato ribico, bi ...

Bi jo vrgla nazaj v vodo.
Kaj mi bo, saj imam vse, kar v življenju kaj pomeni.

Največja neumnost v srednji šoli

...
Nisem hotela na izlet v Prekmurje, ker sem bila raje doma.

Rad/-a igram ...

Kitaro, namizni tenis, užaljenost.

Prva ljubezen...

Je že davno minila, ampak kot pravijo – prve se ne pozabi nikoli.

Nikoli nisem izvedel/-a ...

Kako bi bilo, če bi šla študirat kaj drugega.

Sanjam o ...

Enem dnevu brez nasilja v svetu.

Številka noge ...

Najpogostejša ženska številka.

Odmore izkoristim za ...

Likanje.

Erik Simonič

Uspešen/-na sem v ...

Upam, da v svojem delu in hobi-jih.

zedinili, od 40 do 44! Ko obujem "plezalnike", pa tudi 39.

Največja neumnost v srednji šoli

...

Jih je bilo toliko, da se ne spomnim več, katera je bila največja.

Odmore izkoristim za ...

Počitek. Saj je odmor, ali ne?!

Prva "ljubezen" ...

Se ne pozabi nikoli, čeprav je bila že v času vrtca.

Če bi ulovil/-a zlato ribico, bi ...Imel vse, kar bi hotel.
Upam, da je ne bom nikoli ulovil!**Sanjam o ...**

Super plezalnih počitnicah.

Rad/-a igram ...

Vse, kar se da igrati.

Številka noge ...

Se proizvajalci še niso

Nikoli nisem izvedel/-a ...

Zakaj ženske hodijo v paru na WC?

P.S. Mogoče zato, da manjkata dve več v dvorani in ne samo ena.

Suzana Kugonič

Uspešen/-na sem v ...

na področjih, kjer se vedno veliko dogaja. Ne morem biti pri miru.

Prva ljubezen ...

prijatelj v srednji šoli in sošolec na fakulteti. Trajala je sedem let in ime mu je Aleksander.

Največja neumnost v srednji šoli

...

pustila sem se prepričati in prižgati prvo cigareto. Nikoli prej niti pozneje mi ni bilo tako slabo kot takrat.

Sanjam o ...

svoji lastni jadrnici in življenju na morju.

Številka noge ...
poleti 39, pozimi 40.

Rad/-a igram ...
tenis in se vozim z letali.

Odmore izkoristim za ...
vse ostalo, rezen za tisto
za kar so namenjeni.

Nikoli nisem izvedel/-a ...
zakaj mi je všeč ciganska
glasba.

Če bi ulovil/-a zlato ribico, bi ...
jo prosila, naj mi pomaga
poiskati sorodno dušo.

HOROSKOP

V zvezde gleda za vas Nikolina

KOZOROG:

Ljubezen: začelo se bo pusto obdobje, ki se bo prekinilo 18. marca. Želeli si boste novih avantur, ki jih boste dosegli s potovanji v bolj oddaljene kraje. Kljub vsem težavam ne obupajte. Pomoč se skriva v prijateljih, izkoristite jo!

Šola: Šola za vas postaja vedno večje breme. Od počitnic dalje se ne zmorete vrniti na stare tire in se normalno učiti. Če boste pomagali drugim pri učenju, se boste med tem veliko naučili. S tem se bo izboljšal vaš učni uspeh in pridobili boste novega prijatelja.

Nasvet: vaše življenje ima smisel, izkoristite vaše talente. Lotite se ročnih del!

VODNAR:

Ljubezen: vedno boste obdani z množico ljudi. Snubcev vam ne bo manjkalo. Vso svojo energijo boste vložili v to, da boste končno nekoga očarali. Imeli boste čudne sanje, ki se na srečo ne bodo uresničile. Če imate partnerja, se boste spraševali, zakaj je tak kot računalnik/robot!

Šola: vse več vas bo uhajalo za računalnike. Raje uporabite internet za učne namene. Starši vam bodo za to hvaležni. Popazite na vaše odnose s profesorjem zgodovine

Nasvet: na zabavah popazite na vašo pijačo. V njej so lahko ostanki čistila.

RIBI:

Ljubezen: vaše počutje bo nihalo, enkrat se boste oblačili v žive barve, drugič spet v mrtve. To vašemu partnerju ne bo po godu. Ko boste v družbi, pazite na pravilo večine. V tem meseci boste preveč čudaški. Pazite, da ljubezen ne zamre v srcu in se ne zaduši v temni služnosti. Naj še živi!

Šola: Kje je demokracija? Nepres-tano se vam godijo krivice. In to samo vam. Bodite potrpežljivi, saj bo le kratko obdobje. V razredu boste razdeljeni na dve skupini. Vi boste na napačni strani. Časa za učenje vam bo vedno bolj primanjkovalo. Lice si pobarvajate s črno barvo. Mislili bodo, da ste zamorska Afričanka.

Nasvet: poskrbite za svoj make-up, pričesko in uro si raje premaknite za dve uri naprej, da ne boste vedno zamujali.

OVEN:

Ljubezen: v tem obdobju boste ribiči, lovili boste ribe s svojim najboljšim prijateljem, dokler se ne boste zagledali v isto tuno. Čoln se bo potopil. Veliko se boste prepirali, storili boste nekaj hudega, a nihče ne bo vedel, kaj bo to. Ohladite si strastno srce.

Šola: v šoli boste delali zgago. Upirali se boste profesorjem. Zato se

boste kmalu tudi znašli pred vrati. Imeli vas bodo za osla, ampak vedite, da ima osel posebno vlogo pri Zahariju. Zaljubite se in v šoli boste postali boljši. Partner bo vedno z vami in vas bo vodil v času preizkušenj in negotovosti.

Nasvet: vašo sorodno dušo lahko srečate na javnem stranišču.

BIK:

Ljubezen: dvomili bodo v vašo zvestobo. Obrekovali vas bojo, zato ne zaupajte vsakemu vsega. Ampak tretji dan boste vse slabe stvari pokopali in drugi vas bodo imeli za kralja. Spoštovali vas bodo. Začnite likat spodnje perilo, le tako se vam bo ogrelo srce.

Šola: žetev bo velika. Smreke (=cveki) bodo rasle, a na srečo ne bodo padale v vašo redovalnico. Vprašani boste, ker bo prof. našel strgan papir v vaši torbi. Mislil bo, da je plonk, a po možnosti bo del zdravniškega recepta (pazite na zdravje)!

Nasvet: več velja trohica ljubezni, kot 100 voz razuma. Sv. Robert Bellarmino

RAK:

Ljubezen: končno se vam sanja, kaj se dogaja na vašem ljubezenskem področju. Pomislite malo na svoje navade in na sedem drž. Odkrijte, kateri ste najbližje:

samotar, ljubitelj ljudi, uživač, metuljček-lahkoživec, pohlepnež, gotovež ali vase zagledan. V miru razmislite, kaj vam je šlo do sedaj narobe, sicer boste v prihodnosti delali isto napako.

Šola: zadnje čase ste prijeli knjigo v roke, zato pazite, da je še dolgo ne boste izpustili. Koristilo vam bo ne le zaradi boljšega stanja v redovalnici, ampak tudi v življenju. Na profesorje kdaj pogledajte v dobri luči ni jih poskusite razumeti.

Nasvet: dajte si duška in mamoz razveselite s čim lepim.

LEV:

Ljubezen: čaka vas prijetno presenečenje. Nekega jutra boste zagledali lepoto, ki vas bo spremljala še dolgo časa. Povsod boste žareli, tako da vam ne bo treba prižigati luči, kjer koli boste. Čas je tudi, da popravite vašo zadnjo napako, saj v nasprotnem primeru lahko prinese težke posledice.

Šola: začnite se že enkrat učiti in ne sanjarite preveč. Odločite se za uro kvalitetnega učenja na dan. Več pozornosti posvetite predmetom, pri katerih je potrebno računati. Poskusite slediti pri pouku, saj si boste tako prihranili veliko časa.

Nasvet: pomagajte prijatelju, da pride v stik do zelene osebe.

DEVICA:

Ljubezen: če nimate partnerja je ta mesec nalašč za vas. Malo pogledajte okrog sebe in pomislite, čigavo je bilo pisemce na Valentinov večer. Poslušajte svoje sanje, saj se v njih skriva marsikatera želja, ki jo lahko izpolnite. Tisti, ki že imate partnerja, pa se izogibajte prepirom, da ne boste naslednje leto Valentinovo praznovali doma, na školjki.

Šola: v vaši redovalnici se bo zablestelo, dobili boste navdih, katerega ne smete izgubiti. Pomislite na svojo prihodnost in nadaljnji študij. Podite pozorni na svoje talente. V tem mesecu se vam bo prikazal nov, kateremu posvetite več pozornosti. Pomagajte tudi prijateljem, da bodo njihovi rezultati boljši. Vse se vam bo vrnilo v dvojni meri.

Nasvet: če ste v slabih finančnih razmerah, si denar izposodite od staršev in z njim kupite nekomu darilo.

TEHTNICA:

Ljubezen: Vse stvari dobro pretehtajte. Poudarite za nekaj uric v naravo in vse premislite. Odločiti se morate le za eno. Vsega ne morete imeti. Mogoče pa bi bilo dobro da pustite oboje, saj vam kljub temu ne bo nič manjkalo. Ozdravite si košček svojega zlomljenega srca

in nato nadaljujte z iskanjem vaše ljubezni.

Šola: presenečeno odkrivате, da to niso bili vaši cilji. Potrudite se, pa lahko doseže svoje sanje. Potrebni vam je še malo stopničk do vrha. Potrudite se predvsem pri fiziki, saj vam bo to koristilo. Dajte vse od sebe, da boste lahko v prihodnosti uživali. Splača se ...

Nasvet: poskusite se vsak dan zbuditi nasmejani.

ŠKORPIJON:

Ljubezen: le kaj se dogaja z vami nekaj zadnjih mesecev? Ali ste popolnoma izgubili voljo do življenja? Če je tako, se obrnite na prijatelje in jih povprašajte ali se splača živeti. Spoznali boste, da je življenje v resnici ljubezen. Ne izgubljajte mesecev, ampak že sedaj naredite nekaj zase. Zaljubite se! Okrog vas mrgoli vrabčkov.

Šola: poskusite se spomniti vaših starih navad učenja, vašega stare-

ga načrta in premislite, ali je bil boljši kot sedANJI. Sprejmite ga nazaj. Pazite na to, a ne poslabšate svojih odnosov s profesorji.

Nasvet: držite se novoletnih obljub, čeprav so že daleč.

STRELEC:

Ljubezen: ne bodite tako nedostopni in si pustite spoznati osebo, ki se vam je zadnje čase približala. Potrebno je vedeti, da je za to zbrala veliko poguma. S svojim humorjem lahko komu polepšate dan, a bodite pazljivi. Spoznali boste nekaj ljudi, ki vas bodo spremljali v vašem življenju. Z nekom pa se boste podali v nekaj več kot prijateljstvo.

Šola: prenehajte že prepisovati domače naloge, saj vam to nič ne koristi. Poskusite tudi prebrati kakšno knjigo, ki vam bo lahko odgovorila na vaša vprašanja. Poiščete jo lahko v šolski knjižnici.

Nasvet: Napišite vsaj en članek za Iskro in ga oddajte na disketi.

Opravičila

- najprej se mora uredniški odbor opravičiti prof. Jani Grohar, ker je prišlo do napake v zvezi z njenim 'intervjujem', saj se je pri pretipkovanju le-tega resnično nehote zamešal vrstni red lastnosti, ki jih je zapisala, in tako je bil izdelek povsem drugačen kot tisti, ki ga je dejansko podala profesorica;
- uredniški odbor se mora opravičiti tudi Veroniki Ožbot, ker je ni zapisal kot avtorice naslovnice;

Natečaj

Izbiramo ime šolske gledališke skupine. Razmislite in sodelujte. Izvirne (zapisane) ideje zbira uredništvo Isker. Končna izbira bo lahko vaša ...

Kolofon

Uredniški odbor:

Glavne urednice:

Lea Rožič Pulec
Maja Andlovic
Andreja Gregorič

Tehnični urednik:

Gašper Ploj

Naslovnico oblikovala:

Veronika Ožbot

Mentorstvo:

Irena Krapš Vodopivec

Tisk:

Tiskarna Janežič, Nova Gorica,

Naklada:

100 izvodov

Vipava, marec 2005

37.014.77

ISKRE
Iskre
inv.št:K /

Solsko glasiilo

17221

Semenišče Vipava

17221

